13402394

DEURWAARDERS VAN DER VELDE VAN HAL & PEERS

VAN DER FELTZ
advocaten

twintigste oktober
Heden, de oktober tweeduizendveertien (2014), ten verzoeke van de publiekrechtelijke rechtspersonen

1. Provincie Noord-Holland, zetelend te Haarlem,
2. Gemeente Blaricum, zetelend te Blaricum,
3. Gemeente Bussum, zetelend te Bussum,
4. Gemeente Hilversum, zetelend te Hilversum,
5. Gemeente Huizen, zetelend te Huizen,
6. Gemeente Laren, zetelend te Laren,
7. Gemeente Naarden, zetelend te Naarden,

en

8. de stichting Stichting Gooisch Natuurreservaat, gevestigd te Hilversum,

allen te dezer zake woonplaats kiezende aan de Javastraat 22 te (2585 AN) 's-Gravenhage, ten kantore van Mr M.E. Gelpke, advocaat bij de Hoge Raad der Nederlanden, die door mijn rekwiranten wordt aangewezen om hen als zodanig in na te melden cassatieprocedure te vertegenwoordigen, heb ik,

mr. Erik Jozef Maria van Hal,
gerechtsdeurwaarder gevestigd te 's-Gravenhage
en daar kantoorhoudende aan het Nassauplein 21

AAN:

de publiekrechtelijke rechtspersoon Gemeente Amsterdam, zetelend te Amsterdam, krachtens artikel 63 lid 1 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering mijn exploot doende te (1071 KP) Amsterdam aan de Jacob Obrechtstraat 66 ten kantore van de advocaat I.M.C.A. Reinders Folmer, bij wie de gerekwireerde in de vorige instantie laatstelijk woonplaats heeft gekozen, aldaar sprekende met en afschrift dezes latende aan:

voormeld adres in gesloten envelop met daarop de vermelding als wettelijk voorgeschreven, omdat ik aldaar niemand aantrof aan wie rechtsgeldig afschrift kon worden gelaten.

mw Reinders Folmer, in persoon aldaar werkzaam

AANGEZEGD:

dat mijn rekwiranten hierbij beroep in cassatie instellen tegen het eindarrest van het Gerechtshof Amsterdam van 22 juli 2014, met zaaknummer 200.134.957/01, gewezen tussen gerekwireerde als appellante en mijn rekwiranten als geïntimeerden.

Voorts heb ik, deurwaarder, geheel exploiterende en relaterende als voormeld, gerekwireerden voornoemd,

GEDAGVAARD:

om op vrijdag, de eenentwintigste (21) november tweeduizendveertien (2014), des voormiddags om 10.00 uur, niet in persoon maar vertegenwoordigd door een advocaat bij de Hoge Raad der Nederlanden te verschijnen ter openbare terechtzitting van de Hoge Raad der Nederlanden, Eerste Enkelvoudige Kamer voor de behandeling van burgerlijke zaken, alsdan zitting houdende in het gebouw van die Raad aan de Kazernestraat nr. 52 te 's-Gravenhage,

MET AANZEGGING DAT:

a. indien een gedaagde, verweerder in cassatie, advocaat stelt maar het hierna te noemen griffierecht niet tijdig betaalt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, het recht van verweerder om verweer in cassatie te voeren of om van zijn zijde in cassatie te komen vervalt;
b. bij verschijning in het geding van gedaagde een griffierecht zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;
c. de hoogte van de griffierechten is vermeld in de meest recente bijlage behorend bij de Wet griffierechten burgerlijke zaken, die onder meer is te vinden op de website: www.kbvg.nl/griffierechtentabel;
d. van een persoon die onvermogend is, een bij of krachtens de wet vastgesteld griffierecht voor onvermogenden wordt geheven, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:
1e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel
2e een verklaring van het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel e, van de Wet op de rechtsbijstand waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de inkomens bedoeld in de algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 35, tweede lid, van die wet;

TENEINDE:

alsdan tegen het voormelde arrest te horen aanvoeren het navolgende

MIDDEL VAN CASSATIE:

Schending van het recht dan wel verzuim van vormen waarvan de niet-inachtneming nietigheid meebrengt, om de volgende, in onderling verband en samenhang te lezen redenen.

1. Het hof stelt in rov. 2.4.3 voor de uitleg van de participantenovereenkomst (hierna: de overeenkomst) de Haviltex-maatstaf voorop. Vervolgens overweegt het hof dat niet in geschil is dat de overeenkomst geen opzegbepalingen bevat en dat aan de uitleg van de Provincie c.s. dat de overeenkomst nooit of te nimmer opzegbaar is, hoge eisen moten worden gesteld, gelet op het ongebruikelijke karakter daarvan in het licht van het algemeen aanvaarde beginsel dat ook niet aflopende duurovereenkomsten in beginsel opzegbaar zijn. Het hof verwerpt vervolgens, kennelijk op basis van deze hoge eisen, de uitleg van de Provincie c.s.. De verwerping steunt op twee gronden. Het hof verwerpt het argument van de Provincie c.s. dat GNR "ten eeuwigen dage" het natuurgebied in stand dient te houden. Deze norm richt zich volgens het hof tot GNR als beheerder van de haar ter beschikking gestelde natuurgebieden en niet tot de participanten zelf. Voorts overweegt het hof daartoe dat in de toelichting op de overeenkomst niets is opgenomen waaruit de onopzegbaarheid kan volgen, dat de participanten - allen overheden - geacht worden over voldoende juridische kennis te beschikken om zich dat te realiseren, en dat dat ook niet uit het gedrag van de participanten jegens elkaar kan volgen.

1.1. Ten onrechte overweegt het hof dat aan de uitleg van de Provincie c.s. dat de overeenkomst nooit of te nimmer opzegbaar is, hoge eisen moeten worden gesteld gelet op het ongebruikelijke karakter daarvan in het licht van het algemeen aanvaarde beginsel dat ook niet aflopende duurovereenkomsten in beginsel opzegbaar zijn. Het gaat te dezen om de opzegging van een duurovereenkomst die voor onbepaalde tijd is aangegaan. Of en, zo ja, onder welke voorwaarden zo'n overeenkomst opzegbaar is, wordt bepaald door de inhoud daarvan en door de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen. Indien wet en overeenkomst niet voorzien in een regeling van de opzegging, geldt dat de overeenkomst in beginsel opzegbaar is. Dit beginsel brengt echter niet mee dat aan de stelplicht en bewijslast met betrekking tot de onopzegbaarheid bijzondere, hoge eisen moeten worden gesteld.
Het hof heeft dus een onjuiste maatstaf aangelegd.

1.2. Ten onrechte althans zonder voldoende motivering verwerpt het hof de uitleg van de Provincie c.s. dat de overeenkomst "nooit of te nimmer" opzegbaar is. Vooropgesteld zij dat het de stellingen van de Provincie c.s. hier onbegrijpelijk weergeeft. De Provincie c.s. hebben gesteld dat de bedoeling van partijen is geweest om de participanten te binden zo lang de stichting bestaat of totdat de statuten van de stichting in uittreding voorzien (conclusie van antwoord sub 46 t/m 48), hetgeen niet hetzelfde is als "nooit of te nimmer".
Tot verwerping van deze uitleg overweegt het hof, ten eerste, dat het belangrijkste argument van de Provincie c.s. dat GNR "ten eeuwigen dage" het natuurgebied in stand dient te houden, miskent dat deze norm zich richt tot GNR als beheerder van de haar ter beschikking gestelde natuurgebieden maar niet tot de participanten zelf, en ten tweede, dat in de toelichting op de overeenkomst niets is opgenomen waaruit de onopzegbaarheid kan volgen, dat de participanten - allen overheden - geacht worden over voldoende juridische kennis te beschikken om zich dat te realiseren, en dat dat ook niet uit het gedrag van de participanten jegens elkaar kan volgen. Aldus beslissende miskent het hof dat het voor de beantwoording van de vraag of de overeenkomst onopzegbaar is aankomt op de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan de overeenkomst mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. Althans gaat het hof onvoldoende in op de stellingen van de Provincie c.s. waarmee zij de door partijen beoogde onopzegbaarheid van de overeenkomst hebben onderbouwd. Het hof heeft kennelijk bedoeld dat de woorden "ten eeuwigen dage" deel uitmaken van de statutaire doelstelling van de stichting GNR. De Provincie c.s. hebben echter betoogd dat in de statuten is bepaald dat de geldmiddelen van de stichting (primair) bestaan uit "de bijdragen van de provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam, Blaricum, Bussum, Hilversum, Huizen, Laren en Naarden volgens een verdeelsleutel die zal worden opgenomen in een tussen genoemde rechtspersonen en de stichting te sluiten overeenkomst", en dat deze overeenkomst, volgens de bedoeling van partijen moet worden uitgelegd in het licht van de woorden "ten eeuwigen dage" in de statutaire doelstelling. De Provincie c.s. hebben dat betoog, kort samengevat, als volgt uitgewerkt.
Conclusie van antwoord sub 5 t/m 17:
De participanten (de provincie en de zes gemeenten) hebben in 1932 gezamenlijk GNR opgericht. In 1991 hebben de participanten de statuten van GNR herzien. In eerste instantie werd beoogd een gemeenschappelijke regeling op te tuigen. Daarbij bleek evenwel dat in dat geval niet geprofiteerd kon worden van enkele voor GNR belangrijke rijksregelingen en minder aantrekkelijke was met het oog op giften en legaten. Daarom is afgezien van een gemeenschappelijke regeling, en zijn de statuten herzien, waarbij zo veel mogelijk aansluiting is gezocht bij een gemeenschappelijke regeling. Het doel van die herziening was het streven de

verplichtingen van de participanten - met name de financiële - vast te leggen om de statutaire doelstellingen van GNR (natuurbehoud "ten eeuwigen dage") te waarborgen. Het opnemen van een dergelijke verplichting in de statuten was echter niet mogelijk. Partijen zijn daarom de overeenkomst aangegaan om de financiële continuïteit van GNR te verzekeren. De participanten wilden de duur van hun financiële verplichtingen jegens elkaar koppelen aan die van GNR ("ten eeuwigen dage"). In art. 3 van de statuten van GNR is bepaald dat de geldmiddelen der stichting bestaan uit de bijdragen van de genoemde participanten (de provincie en de zes gemeenten). De statuten voorzien niet in de mogelijkheid dat een participant afhaakt, wel in de mogelijkheid de verdeelsleutel te wijzigen.

Conclusie van antwoord sub 34:

De opzegging verandert niets aan het aantal bezoekers uit Amsterdam dat het GNR-gebied bezoekt, of aan de belangen van Amsterdam bij het GNR.

Conclusie van antwoord sub 37 t/m 48:

Het gaat om een sinds 1932 bestaande en in 1992 schriftelijk vastgelegde duurovereenkomst. De duur van de samenwerking is bijzonder relevant omdat daardoor de onderlinge afhankelijkheid van de participanten steeds verder is vergroot. Er is in de loop der jaren veel natuur aangekocht. Daarmee zijn de beheers- en organisatiekosten navenant toegenomen. De statutaire doelstelling van GNR is gericht op het eeuwig behouden van de natuurgebieden. Opzegging door een of meer participanten past daar niet in. Indien participanten zich kunnen terugtrekken kan de statutaire doelstelling niet worden nageleefd. Uit de toelichting op de overeenkomst blijkt dat de participanten het erover eens waren dat indien de bijdrageregeling van de participanten niet afdoende binnen de statuten kan worden vastgelegd dit punt in een aparte overeenkomst tussen de participanten wordt geregeld. De overeenkomst is dus het onlosmakelijke complement van de statuten. Partijen hebben willen vastleggen dat de financiële verplichtingen blijven voortduren zolang de statuten naar de participanten en naar de overeenkomst verwijzen. Dat maakt de overeenkomst in beginsel juist onopzegbaar. Alle deelnemende participanten erkenden de noodzaak om blijvende en bindende financiële verplichtingen aan te gaan. In de toelichting bij de overeenkomst is de gehele wordingsgeschiedenis van GNR beschreven, en verwezen naar financieel moeilijke tijden die GNR gekend heeft. Toch hebben partijen in de overeenkomst geen opzeggingsmogelijkheid opgenomen. De overeenkomst legde een situatie vast die al vele decennia bestond, die men kende, die duurzaam was, en die men heeft willen voortzetten.

Het niet opnemen van een opzeggingsmogelijkheid - terwijl wèl een mogelijkheid is opgenomen om de financiële verdeelsleutel te wijzigen - is een welbewuste keuze geweest. Uit dit alles blijkt dat partijen hebben beoogd om de in de statuten genoemde participanten te binden zo lang de stichting bestaat, en dat opzegging van de overeenkomst dan ook niet mogelijk is. Voor uittreding van een participant is een statutenwijziging nodig, waarvoor een twee derde

meerderheid van stemmen nodig is, die er niet is, en die Amsterdam niet eenzijdig kan afdwingen.

Memorie van antwoord sub 12 t/m 18, 61, 72:

Bouwt voort op de in eerste aanleg aangevoerde stellingen.

Resumerend: ofwel heeft het hof miskend dat de door de Provincie c.s. aangevoerde feiten en omstandigheden van belang zijn voor de uitleg van de overeenkomst, dan wel heeft het hof de verwerping van de door de Provincie c.s. verdedigde uitleg van de overeenkomst onvoldoende gemotiveerd.

2. Het hof oordeelt in rov. 2.6, zonder enige nadere toelichting, dat de grond die Amsterdam heeft aangevoerd voor haar opzegging, te weten een beleidswijziging in verband met afnemende overheidsmiddelen die haar ertoe heeft gebracht haar bijdragen te beperken tot dichter bij Amsterdam gelegen natuurgebieden, toereikend is om deze opzegging te rechtvaardigen. Zulks ten onrechte en/of zonder voldoende motivering.

Aldus beslissende miskent het hof dat de eisen van redelijkheid en billijkheid in verband met de aard en inhoud van de overeenkomst en de omstandigheden van het geval kunnen meebrengen 1) dat opzegging slechts mogelijk is indien een voldoende zwaarwegende grond voor de opzegging bestaat - waarbij een beleidswijziging in verband met afnemende overheidsmiddelen op zichzelf beschouwd geen zwaarwegende opzeggingsgrond oplevert - en/of 2) dat de opzegging gepaard moet gaan met het aanbod tot betaling van een (schade)vergoeding. Althans gaat het hof onvoldoende in op het betoog van de Provincie c.s. dat gelet op de aard en inhoud van de overeenkomst en de omstandigheden van het geval een voldoende zwaarwegende grond voor opzegging vereist was - waarbij een beleidswijziging in verband met afnemende overheidsmiddelen op zichzelf beschouwd geen zwaarwegende opzeggingsgrond oplevert -, dat aan dat vereiste van een zwaarwegende opzeggingsgrond niet is voldaan, en/of dat de opzegging gepaard dient te gaan met een schadevergoeding.

Kort samengevat houdt dat betoog het volgende in.

Conclusie van antwoord sub 22 t/m 24:

De opzegging is erop gebaseerd dat de bijdrage de gemeente Amsterdam "te veel geld kost". Het budgettaire voordeel van de gemeente Amsterdam bij de opzegging vertaalt zich in een onmiddellijk nadeel voor de overige participanten, die een veel bescheidener begroting hebben, en het nadeel moeten opvangen. Als opzegging op deze wijze toelaatbaar zou zijn, geldt dat ook voor de overige participanten, en wel - na de opzegging door de gemeente Amsterdam - in sterkere mate. GNR zou daardoor haar bestaansrecht verliezen.

Conclusie van antwoord sub 49 t/m 70:

Uit de (toelichting op de) overeenkomst en de statuten blijkt dat partijen een langdurige samenwerking voor ogen heeft gestaan. Een zwaarwegende opzeggingsgrond is vereist omdat

tussen partijen een langdurige en hechte relatie bestaat, die dateert van 1932 en in 1992 schriftelijk is vastgelegd, partijen erop hebben mogen vertrouwen dat de overeenkomst tot in lengte van jaren zou blijven bestaan, en tussen partijen een afhankelijkheid bestaat. De argumenten die de Provincie c.s. ten grondslag hebben gelegd aan de onopzegbaarheid, liggen tevens ten grondslag aan het vereiste van een zwaarwegende opzegginsgrond. De opzegging door de gemeente Amsterdam moet worden bezien in het licht van de mogelijkheid dat ook andere participanten dan kunnen opzeggen, en de gevolgen die dat zou hebben voor de stichting. De stichting heeft forse investeringen gedaan op basis van de overeenkomst en het vertrouwen dat zij had in de langdurige samenwerking. Zij heeft grondaankopen gedaan en haar organisatie ingericht, en zij heeft door de CAO en de rechtspositieregeling langlopende personele verplichtingen op zich genomen zoals doorbetaling van het salaris gedurende 38 maanden. De gemeente Amsterdam heeft als lid van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de stichting aan de wieg gestaan van deze ontwikkelingen en daaraan haar goedkeuring verleend. GNR loopt thans het risico dat zij dit beleid niet meer kan uitvoeren. Een bezuiniging van 10 % terwijl de gemeente Amsterdam een bezuiniging van 15 % heeft gevraagd kan geen breekpunt/opzeggingsgrond zijn. De gemeente Amsterdam handelt in strijd met de jegens de collega-overheden te betrachten redelijkheid en billijkheid. Ook zij worden geconfronteerd met noodzakelijke bezuinigingen. Om deze redenen is een zwaarwegende opzeggingsgrond vereist.

De gemeente Amsterdam heeft niet gekeken naar mogelijkheden om haar eigen beleid te realiseren binnen het beleid van GNR. De gemeente Amsterdam heeft onverminderd belang bij GNR. Inwoners van Amsterdam maken onverminderd gebruik van de terreinen van GNR. Bezuinigingen bij de gemeente Amsterdam vormen geen argument. Ook de overige participanten moeten bezuinigen. Sinds 1932 hebben de participanten vaker te maken gehad met economische tegenslag en crisis. Waarom de huidige bezuinigingen zouden nopen tot opzegging maakt de gemeente Amsterdam niet duidelijk. In 1987 meenden de participanten, waaronder de gemeente Amsterdam, dat financiële moeilijkheden bij de gemeente Hilversum geen verlaging van haar bijdrage konden rechtvaardigen. Dan valt niet in te zien dat de gemeente Amsterdam nu de overeenkomst zou kunnen opzeggen.

<u>Conclusie van antwoord sub 71 t/m 83:</u>

Het effect van de opzegging wordt slechts weggenomen als daar een gekapitaliseerd bedrag van € 24,5 miljoen tegenover staat. De gemeente Amsterdam dient de volledige schade te vergoeden. Bij een duurovereenkomst onderhavige kan de partij tot wie de opzegging is gericht, met het oog op het voortduren van de overeenkomst investeringen hebben gedaan welke niet worden gecompenseerd door, of zijn verdisconteerd in, een bepaalde opzegtermijn. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval kunnen ondanks de redelijke duur van de

opzegtermijn de eisen van redelijkheid en billijkheid nopen tot toekenning van een schadevergoeding.

Spreekaantekeningen ter comparitie:

Bouwt voort op de stellingen in de conclusie van antwoord.

Memorie van antwoord sub 19 t/m 42:

De onderhavige overeenkomst is een bijzondere. Het betreft geen commerciële handelsrelatie, het is een afspraak over het delen van kosten die partijen anders ieder voor zich zouden moeten maken. Partijen hebben in feite niet de keuze het natuurgebied van GNR niet te beheren en te onderhouden. GNR kan de bakens niet verzetten. Het voortbestaan van het reservaat staat op het spel, want als opzegging mogelijk is op grond van de enkele beleidskeuze van een participant om de focus te verleggen van regionaal groen naar stadsgroen, dan is elke volgende opzegging dichtbij, en worden de financiële gevolgen van een volgende opzegging al snel ondraaglijk voor de overblijvers. De gemeente Amsterdam behoudt de lusten, maar gooit de lasten "over de schutting". De lange geschiedenis van het reservaat en de duur van de participatie zijn relevant omdat daardoor de afhankelijkheid van de participanten steeds verder is vergroot. De grondaankopen zijn, ook na het aangaan van de overeenkomst, doorgegaan en daardoor zijn de beheers- en organisatiekosten navenant toegenomen.

Memorie van antwoord sub 43 t/m 47:

Beleidswijzigingen kunnen onder omstandigheden gelden als onvoorziene omstandigheden in de zin van art. 6:258 BW die meebrengen dat een overheidslichaam niet meer aan een overeenkomst kan worden gehouden. De hoofdregel is dan echter wel dat dat het betreffende overheidslichaam de wederpartij schadeloos dient te stellen. Een beleidswijziging is op zichzelf beschouwd echter onvoldoende om te kunnen gelden als onvoorziene omstandigheid. De gemeente Amsterdam kan dus niet de overeenkomst ter zijde schuiven omdat zij - al dan niet gerechtvaardigd - haar beleid wijzigt, zonder rekening te houden met de gevolgen daarvan voor de exploitatie van GNR en/of zonder te onderzoeken of de bijdrage van de gemeente Amsterdam op andere wijze kan worden verlaagd.

Pleitnotities in hoger beroep sub 9 t/m 15:

Bouwt voort op de eerder aangevoerde stellingen.

Resumerend: het hof heeft bij zijn oordeel dat dat de grond die Amsterdam heeft aangevoerd voor haar opzegging, te weten een beleidswijziging in verband met afnemende overheidsmiddelen die haar ertoe heeft gebracht haar bijdragen te beperken tot dichter bij Amsterdam gelegen natuurgebieden, toereikend is om deze opzegging te rechtvaardigen, blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting en/of zijn oordeel onvoldoende gemotiveerd. Dit laatste betreft mede de mogelijkheid dat de opzegging vergezeld diende te gaan van een aanbod tot schadevergoeding.

MITSDIEN:

te horen eisen en concluderen dat de Hoge Raad het bestreden arrest zal vernietigen met zodanige verdere beslissing als de Hoge Raad juist zal oordelen; kosten rechtens, te vermeerderen met de wettelijke rente over de proceskosten vanaf veertien dagen na arrest.

Kosten dezes zijn: € 77,52

Deurwaarder

Deze zaak wordt behandeld door: Mr M.E. Gelpke, Van der Feltz advocaten, Javastraat 22, 2585 AN Den Haag, T: 070 3131 050; F: 070 3131 060, E: gelpke@feltz.nl

Nummer BD2013-009596
Directie directie sb
Dienst ruimtelijke ordening dienst

Gemeente Amsterdam
College van burgemeester en wethouders

B&W

Spoedvoordracht voor de collegevergadering van

17 september 2013

Portefeuille **24**
Agendapunt **A0**

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instellen hoger beroep tegen uitspraak Goois Natuurreservaat

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Hoger beroep aan te tekenen tegen het vonnis van de Rechtbank van Amsterdam van 17 juli 2013 en zo nodig daarna in cassatie te gaan.

Reden spoed

Een eerste opinie van de hoogleraar uit Tilburg is afgewacht om mee te nemen. Voor de procedure is het noodzakelijk zo snel mogelijk een besluit van B&W te hebben. Uiterlijk op 1 oktober dient de appèldagvaarding te worden betekend.

Bestuurlijke achtergrond

Amsterdam wil uit het Goois Natuurreservaat treden en heeft daartoe de duurovereenkomst met de overige partners (provincie Noord Holland en 6 Gooise gemeenten) opgezegd. Volgens deze partners heeft Amsterdam niet de mogelijkheid om de overeenkomst op te zeggen. De deelnemers hebben op bestuurlijk niveau begin 2012 afgesproken de kwestie voor te leggen aan de rechter. Dit besluit is door B&W bekrachtigd in de vergadering van 21 februari 2012.
De meervoudige kamer van de rechtbank heeft op 17 juli 2013 uitspraak gedaan. De rechtbank acht de opzegging per 1 januari 2012 niet rechtsgeldig.

Onderbouwing besluit

Juridisch advies wijst er voornamelijk op dat de rechtbank niet alle relevante feiten heeft meegenomen in haar oordeel en de jurisprudentie van de Hoge Raad niet juist/volledig lijkt te zijn toegepast. Zowel van binnen de gemeente (Huisadvocaat en Directie Juridische Zaken) als van buiten de gemeente (Tilburg Law School) krijgen wij steun voor het voorstel in hoger beroep te gaan. Omdat er een verschil lijkt te bestaan tussen de interpretatie van lagere rechters en de Hoge Raad is nu reeds voorzien dat mogelijk ook cassatie zal moeten worden ingesteld teneinde het gelijk aan onze kant te krijgen. Daarom is het instellen van cassatie ook in het besluit opgenomen.

Uitkomsten advies

Binnen de gemeente

Directie Juridische Zaken adviseert in hoger beroep te gaan:
“Zoals ik hierboven eerder heb opgemerkt, valt op te maken dat lagere rechters eerder geneigd lijken te zijn om aan te nemen dat een duurovereenkomst alleen op basis van zwaarwegende belangen kan worden opgezegd dan de Hoge Raad. Wanneer wordt gekeken naar de twee belangrijkste uitspraken van de Hoge Raad op dit gebied dan lijkt daaruit voort te vloeien dat er in dit geval geen zwaarwegende grond noodzakelijk is om te kunnen opzeggen. De uitspraak van de rechtbank wijkt

op dit punt af van de Hoge Raad en op die grond is er goede kans van slagen in hoger beroep."
Huisadvocaat adviseert hoger beroep omdat de rechtbank de jurisprudentie van de Hoge Raad niet lijkt te hebben gevolgd en de uitspraak innerlijk tegenstrijdig is.

Buiten de gemeente

Professor [redacted] (Tilburg Law School) begrijpt het standpunt van de gemeente in het licht van de jurisprudentie en wijst op argumenten die voor het standpunt van de gemeente pleiten.

Behandeling in raadscommissie en/ of gemeenteraad

Na aantekenen hoger beroep wordt de Raadscommissie kabinet geïnformeerd over de uitspraak van de rechtbank, het hoger beroep en de argumenten die Amsterdam daarin aanvoert.

Financiële onderbouwing

Kosten Huisadvocaat: €12.000
Griffierechten: € 4.961
Advies Nauta: € 1.170
Advies Tilburg Law School: € 4.300

Geheimhouding

nvt

Voorlichting en communicatie

Binnen de gemeente

nvt

Buiten de gemeente

nvt

Stukken

Meegestuurd

Geen

Ter inzage gelegd

Geen

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

[redacted] Dienst Ruimtelijke Ordening), [redacted]

Besluit college van burgemeester en wethouders

Nummer BD2013-009596
Directie directie sb
Dienst ruimtelijke ordening dienst

Gemeente Amsterdam
College van burgemeester en wethouders

B&W

Spoedvoordracht voor de collegevergadering van

17 september 2013

Portefeuille **24**
Agendapunt **A0**

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instellen hoger beroep tegen uitspraak Goois Natuurreservaat

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Hoger beroep aan te tekenen tegen het vonnis van de Rechtbank van Amsterdam van 17 juli 2013 en zo nodig daarna in cassatie te gaan.

Reden spoed

De ondersteuning van de hoogleraar uit Tilburg werd ons recent bekend. Voor de procedure is het noodzakelijk zo snel mogelijk een besluit van B&W te hebben. Uiterlijk op 1 oktober dient de dagvaarding bij het Hof te worden betekend.

Bestuurlijke achtergrond

Amsterdam wil uit het Goois Natuurreservaat treden. Dat kan alleen door het opzeggen van de duurovereenkomst met de overige partners (provincie Noord Holland en 6 Gooise gemeenten). Volgens deze partners heeft Amsterdam niet de mogelijkheid om de overeenkomst op te zeggen. De deelnemers hebben op bestuurlijk niveau begin 2012 afgesproken de kwestie voor te leggen aan de rechter. Dit besluit is door B&W bekrachtigd in de vergadering van 21 februari 2012.
De meervoudige kamer van de rechtbank heeft op 17 juli 2013 uitspraak gedaan. Onze vordering dat wij per 1 januari 2012 rechtmatig hebben opgezegd is door de rechter verworpen.

Onderbouwing besluit

Juridisch advies wijst er voornamelijk op dat de rechtbank de jurisprudentie van de Hoge Raad niet volledig heeft meegewogen in het uiteindelijke oordeel. Zowel van binnen de gemeente (Huisadvocaat en Directie Juridische Zaken) als van buiten de gemeente (Tilburg Law School) krijgen wij steun voor het voorstel in hoger beroep te gaan. Omdat er een verschil lijkt te bestaan tussen de interpretatie van lagere rechters en de Hoge Raad is nu reeds voorzien in de mogelijkheid van cassatie. Daarom is het instellen van cassatie ook in het besluit opgenomen.
De interpretatie van de statuten is een belangrijk onderdeel van de onderbouwing van het vonnis van de rechtbank. Wij hebben aan Nauta een advies gevraagd over de daadwerkelijke onmogelijkheid de statuten te wijzigen indien het bestuur daartoe besluit. Dat advies wordt meegenomen in het hoger beroep.

Uitkomsten advies

Binnen de gemeente

Directie Juridische Zaken adviseert in hoger beroep te gaan:
“Zoals ik hierboven eerder heb opgemerkt, valt op te maken dat lagere rechters eerder geneigd lijken te zijn om aan te nemen dat een duurovereenkomst alleen op basis van zwaarwegende belangen kan worden opgezegd dan de Hoge Raad. Wanneer wordt gekeken naar de twee belangrijkste uitspraken van de Hoge Raad op

dit gebied dan lijkt daaruit voort te vloeien dat er in dit geval geen zwaarwegende grond noodzakelijk is om te kunnen opzeggen. De uitspraak van de rechtbank wijkt op dit punt af van de Hoge Raad en op die grond is er goede kans van slagen in hoger beroep."
Huisadvocaat adviseert hoger beroep omdat de rechtbank de jurisprudentie van de Hoge Raad niet gevolgd heeft.

Buiten de gemeente

Professor [redacted] Tilburg Law School): "Op het eerste gezicht begrijp ik uw punt, mede in het licht van de jurisprudentie; daar staat tegenover dat dit type verhouding wat afwijkt van de gewone commerciële duurovereenkomsten waar het meestal over gaat. Dat maakt het wat lastiger om een goede inschatting te maken; wel is het mogelijk te wijzen op argumenten die voor het standpunt van de gemeente pleiten."

Behandeling in raadscommissie en/ of gemeenteraad

Na aantekenen hoger beroep wordt de Raadscommissie kabinet geïnformeerd over de uitspraak van de rechtbank, het hoger beroep en de argumenten die Amsterdam daarin aanvoert.

Financiële onderbouwing

Kosten Huisadvocaat: €12.000
Griffierechten: € 4.961
Advies Nauta: € 1.170
Advies Tilburg Law School: € 4.300

Geheimhouding

nvt

Voorlichting en communicatie

Binnen de gemeente

nvt

Buiten de gemeente

nvt

Stukken

Meegestuurd

Geen

Ter inzage gelegd

Geen

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

[redacted] (Dienst Ruimtelijke Ordening), [redacted]

Besluit college van burgemeester en wethouders

Concept uitslagenlijst, dinsdag 17 september 2013

Gemeentesecretaris I (1)

A1 [redacted]

A2 [redacted]

Actualiteiten 1A

1 [redacted]

2 [redacted]

3 [redacted]

4 [redacted]

5 [redacted]

6 [redacted]

7 Instellen hoger beroep tegen uitspraak Goois Natuurreservaat, Wethouder F. Ossel
Nr. BD2013-009596

Akkoord, voorts wordt de portefeuillehouder gemachtigd tot het maken van tekstuele wijzigingen

8 [redacted]

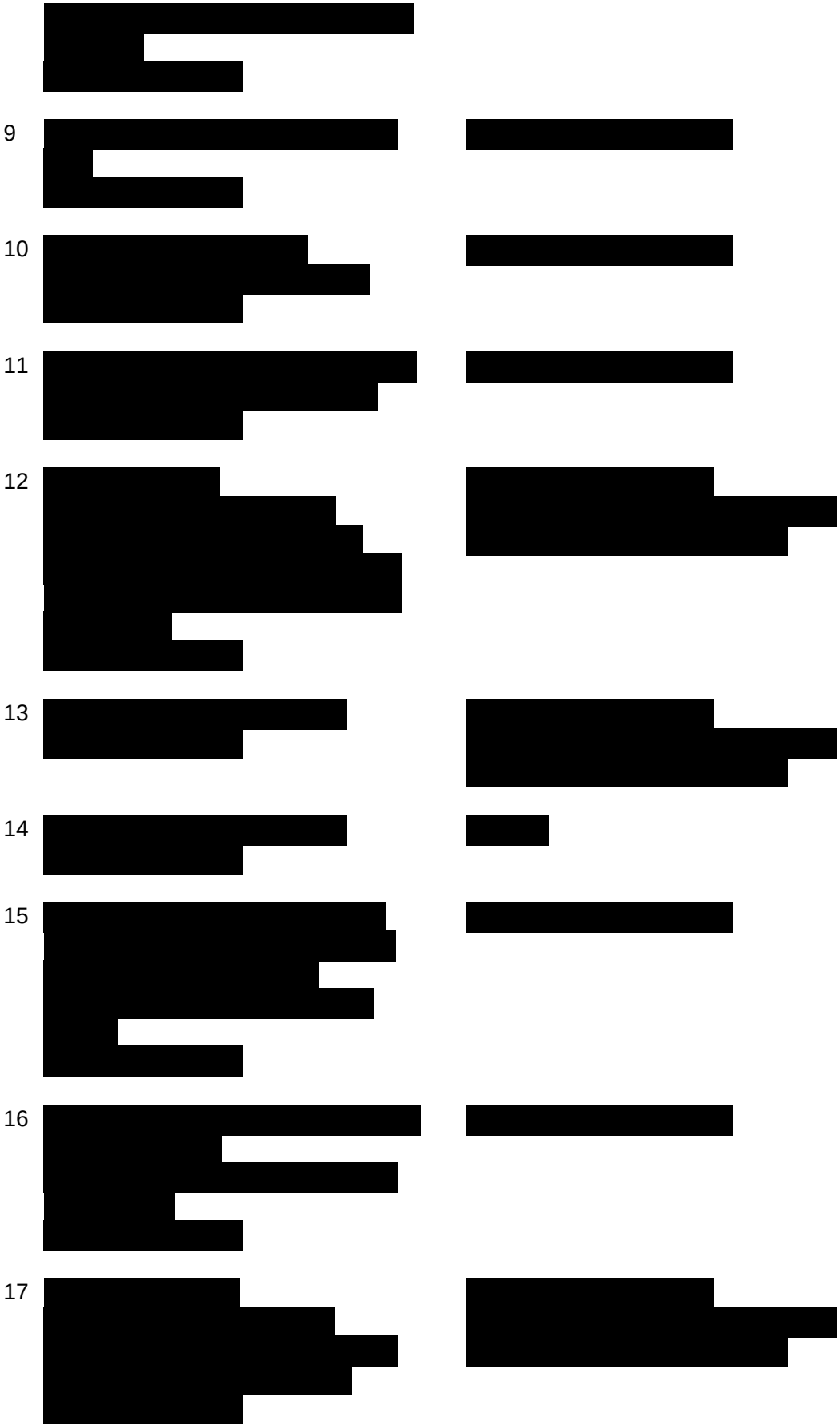

9

10

11

12

13

14

15

16

17

Gemeentesecretaris I (1)

A4 Mededelingen & Rondvraag

A5 [redacted]

A6 10:30 - 11:00 uur: Reguliere agenda

A7 11:00 – 11:15 uur: Actualiteiten

A8 11:15 – 11:45 uur: Bestuurlijk stelsel
Organisatieontwikkeling

Wethouder Klimaat en Energie (22)

A1 [redacted]

Wethouder Ruimtelijke Ordening (25)

A1 [redacted]

Wethouder Verkeer, Vervoer en Infrastructuur (29)

A1 [redacted]

B1 [redacted]

Wethouder Kunst en Cultuur (33)

A1 [redacted]

A2 [redacted]

Wethouder Sport en Recreatie (35)

A1 [redacted]

Wethouder Bedrijven (36)

A1 [redacted]

Representaties

1 [redacted]

2

3

4

5

6

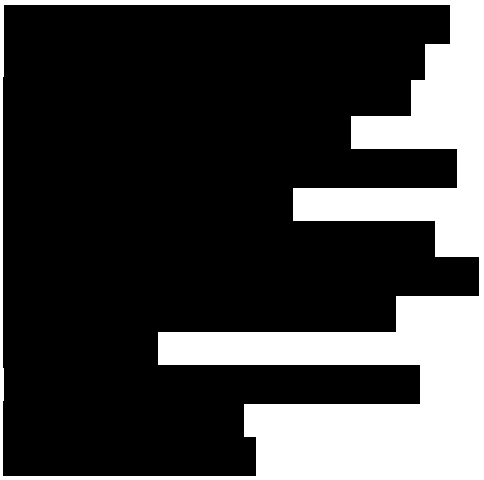

7

[redacted]

8 [redacted]

9 [redacted]

[redacted]

10 [redacted]

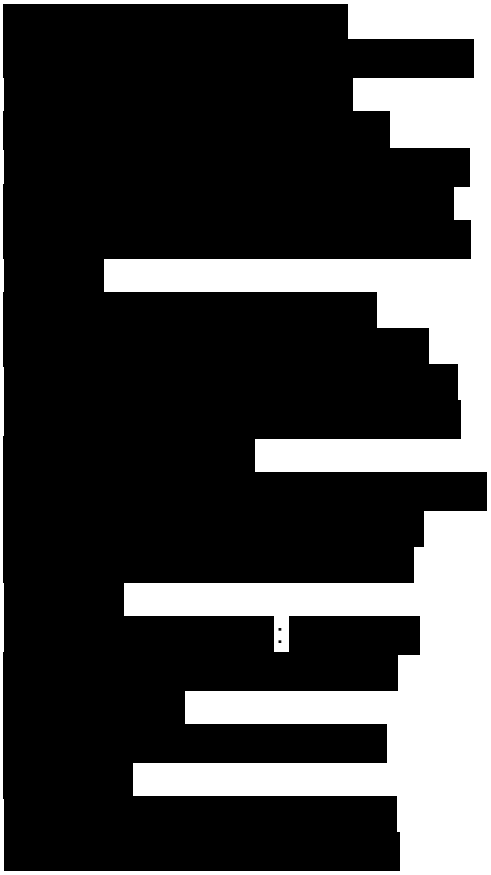

11

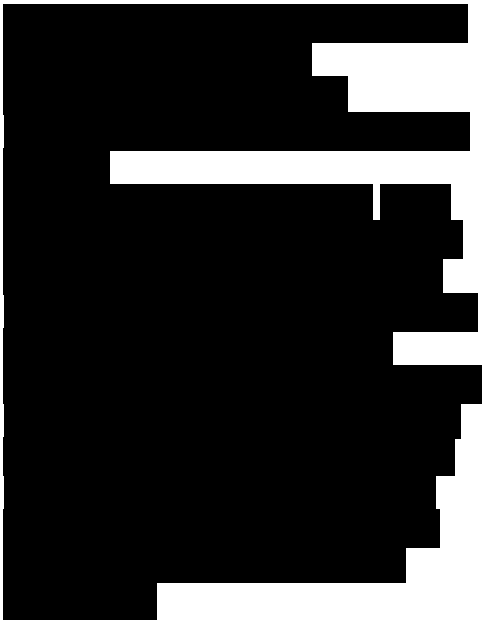

Wethouder Educatie (17)

A1 [redacted]

Wethouder Zorg en Welzijn (21)

A1 [redacted]

A2 [redacted]

Wethouder Zorg en Welzijn, Wethouder Volkshuisvesting (21/31)

A1 [redacted]

KokxDeVoogd

Besturen binnen het Metropolitane Landschap

Modellen voor de bestuurlijke organisatie

mr. R.J.M.H. de Greef

7-1-2013

CONCEPT

Inhoud

1. Achtergrond en huidige situatie 3
1.1 Metropoolregio Amsterdam (MRA) 3
1.2 Investeringsbudget landelijk gebied 4
1.3 Recreatieschappen 5
1.3.1 Algemeen; Juridisch kader 5
1.3.2 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer 6
1.3.3 Recreatieschap Spaarnwoude 7
1.3.4 Groengebied Amstelland 7
1.3.5 Recreatieschap Geestmerambacht 7
1.3.6 Recreatieschap Landschap Waterland 7
1.3.7 Recreatieschap Het Twiske 8
1.3.8 Toekomstige fusie 8
1.4 Overige overheidsorganisaties 8
1.4.1 Recreatie Noord-Holland N.V. 8
1.4.2 Stichting Gooise Natuurreservaat (GNR) 9
1.5 Opdrachtformulering 9
2. Koepelmodel 10
2.1 Beschrijving 10
2.2 Submodel: gedeeltelijke integratie 11
2.3 Toetsing 12
3. Provinciale sturingsmodel 13
3.1 Beschrijving 13
3.2 Toetsing 15
4. Opschalingsmodel 16
4.1 Beschrijving 16
4.2 Toetsing 17
5. Samenvatting toetsing 18

CONCEPT

1. Achtergrond en huidige situatie

De bestuurlijke organisatie in het Metropolitane Landschap is in beweging. Zo is de organisatie van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) per 1 januari 2013 gewijzigd en worden een aantal recreatieschappen gefuseerd. Naast de schappen bestaan ook nog andere semipublieke instellingen van de provincie en/of gemeenten. Hieronder wordt op deze ontwikkelingen en organisaties ingegaan. Naast deze formele entiteiten wordt ook samengewerkt op het gebied van het landschap binnen de Metropoolregio Amsterdam. Schematisch ziet het geheel er als volgt uit:

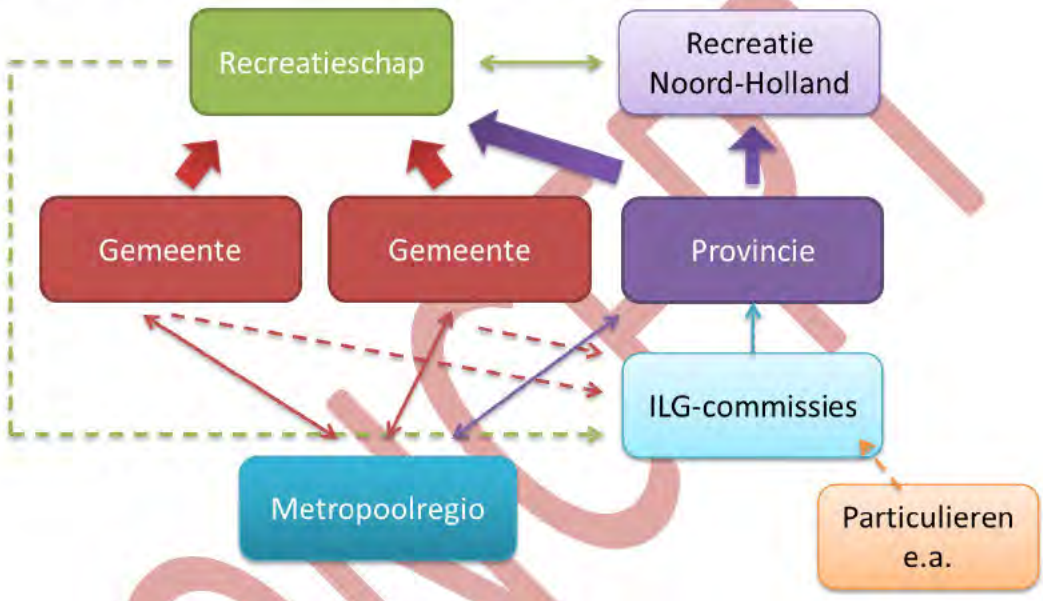

1.1 Metropoolregio Amsterdam (MRA)

Binnen de Metropoolregio Amsterdam werken de provinciebesturen van Noord-Holland en Flevoland en de gemeentebesturen van Aalsmeer, Almere, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Beverwijk, Blaricum, Bloemendaal, Bussum, Diemen, Edam-Volendam, Haarlem, Haarlemmerliede-Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Hilversum, Huizen, Landsmeer, Laren, Lelystad, Muiden, Naarden, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uitgeest, Uithoorn, Velsen, Waterland, Weesp, Wijdemeren, Wormerland, Zaanstad, Zandvoort en Zeevang alsmede de Stadsregio Amsterdam samen. Het betreft een vrijwillige, informele vorm van samenwerking. Er is geen apart orgaan of lichaam/rechtspersoon opgericht. Doelstelling van de informele samenwerking in de Metropoolregio is het bevorderen van de internationale concurrentiepositie van de Metropoolregio.

De samenwerking ziet met name op vijf domeinen ("impulsen"): (1) bereikbaarheid, (2) economie, (3) verstedelijking, (4) landschap en (5) duurzaamheid. Er vindt binnen de Metropoolregio slechts afstemming plaats. Concrete publiekrechtelijke besluiten worden genomen door de afzonderlijke

gemeenteraden (resp. colleges van burgemeester en wethouders) onderscheidenlijk provinciale staten (resp. gedeputeerde staten). De democratische legitimatie van de samenwerking vindt zodoende volledig plaats binnen de afzonderlijke gemeente- en provinciebesturen. Er kan geen besluitvorming worden afgedwongen.

Binnen de Metropoolregio functioneren een Platform Regionaal-Economische Samenwerking (PRES), een Platform Bereikbaarheid Metropoolregio (PBM) en een Bestuurlijke Kerngroep. Deze kerngroep is verantwoordelijk voor de centrale coördinatie en voor de verstedelijking, de duurzaamheid en het landschap.

1.2 Investeringsbudget landelijk gebied[1]

Sinds 2007 kent de provincie Noord-Holland zeven zogenoemde gebiedscommissies. Deze commissies zijn ingesteld door gedeputeerde staten op grond van artikel 82 Provinciewet bij het Reglement gebiedscommissies en subcommissies landelijk gebied Noord-Holland[2] bestonden zeven gebiedscommissies (art. 2 Reglement). Dat betekent dat het zogenoemde *overige commissies* betreft waaraan geen publiekrechtelijke bevoegdheden kunnen worden overgedragen. Overdracht van bevoegdheden van gedeputeerde staten is slechts mogelijk aan *bestuurscommissies* (art. 163 lid 1 jo. art. 81 lid 1 Provinciewet). Het betreft als het ware dus een adviescommissie. De gebiedscommissie (art. 3 Reglement):

- coördineert in opdracht van GS de uitvoering van de ILG-doelen;
- krijgt bij de start van haar werkzaamheden een opdracht, die jaarlijks door GS wordt geactualiseerd;
- stimuleert integrale projecten die bijdragen aan de verwezenlijking van de ILG-doelen in haar regio en regelt waar nodig de cofinanciering door derden;
- beoordeelt, prioriteert en programmeert de bij haar ingediende projecten binnen de door GS vastgestelde beleidskaders;
- draagt jaarlijks een ontwerp van een regionaal uitvoeringsprogramma vóór 1 september van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop het desbetreffende programma betrekking heeft, ter besluitvorming voor aan GS;
- zorgt voor draagvlak in haar regio voor het programma dat door GS is vastgesteld;
- houdt het overzicht over de voortgang van de uitvoering van het programma en verantwoordt hierover drie keer per jaar aan GS ten behoeve van de voorjaarsnota, de najaarsnota en de jaarrekening;
- verzorgt de communicatie over het gebiedsgerichte beleid voor de plattelandsontwikkeling en de uitvoering van het regionale gebiedsprogramma in haar regio, en
- kan aan GS voorstellen doen met betrekking tot de instelling van subcommissies.

[1] Gebaseerd op http://www.noord-holland.nl/ilg.

[2] Reglement van 19 december 2006, *Provinciaal Blad* 2006, nr. 116, zoals gewijzigd bij reglement van 13 mei 2008, *Provinciaal Blad* 2008, nr. 66.

CONCEPT

De gebiedscommissies bestaan uit maximaal 10 leden, welke door gedeputeerde staten benoemd worden voor vier jaar (art. 5 lid 1, 2 en 7 Reglement). De volgende categorieën zijn vertegenwoordigd: (1) de kleine gemeenten, (2) de grote gemeenten, (3) het waterschap, (4) de landbouwsector[3], (5) de agrarische natuurverenigingen[4], (6) de natuurbeheerders[5] en (7) de recreatiesector[6] (art. 5 lid 4 Reglement).

Per gebied wordt voorts een provinciale ambtenaar als gebiedscoördinator aangewezen door gedeputeerde staten (art. 7 lid 1 Reglement). Deze gebiedscoördinator voert het secretariaat van de gebiedscommissie (art. 7 lid 3 Reglement). De gebiedscommissie wordt verder ondersteund door een gebiedsbureau (art. 8 lid 1 Reglement).

Rijksbezuinigingen op groenvoorzieningen en de decentralisatie van het natuurbeleid hebben het provinciebestuur ertoe doen bewegen om de ILG-organisatie per 1 januari 2013 te hervormen. Gedeputeerde staten hebben een en ander op 11 december 2012 besloten. Daarbij is ook een nieuw Reglement gebiedscommissies Noord-Holland vastgesteld. Dit reglement wordt hier vooralsnog niet besproken, omdat het nog niet bekend is gemaakt in het *Provinciaal Blad*. Hetgeen hieronder beschreven wordt is slechts gebaseerd op nieuwsberichten op de provinciale website.

Door de hervormingen is er minder geld beschikbaar en komen er meer taken voor het provinciebestuur. Waren er voorheen zeven gebiedscommissies, een ILG-programmabureau en gebiedscoördinatoren, vanaf dit jaar zijn er nog slechts vier gebiedscommissies. De gebiedscoördinator en het gebiedsbureau zijn afgeschaft. De nieuwe gebiedscommissies hebben twee hoofdtaken:

- Adviseren aan gedeputeerde staten over provinciaal beleid voor het landelijk gebied, en
- Een adviserende en aanjagende rol voor projecten in het landelijk gebied.

Iedere gebiedscommissie heeft ook specifieke, regionale opgaven.[7]

Voor het Metropolitane Landschap zijn drie gebiedscommissies van belang, te weten Kennemerland, Amstel, Gooi en Vecht (AGV) en Laag Holland.

1.3 Recreatieschappen[8]

1.3.1 Algemeen; Juridisch kader

In het gebied van de Metropoolregio bestaan ook verschillende recreatieschappen. Dit zijn allemaal gemeenschappelijke openbare lichamen in de zin van artikel 8 lid 1 Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr). Dat betekent dat zij een geleed bestuur hebben dat ten minste bestaat uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter (art. 12 lid 1 Wgr).[9] Daarnaast kunnen

[3] Bijv. LTO-Noord.
[4] Bijv. ANV Water, Land en Dijken, ANV de Amstel/Vechtvallei en ANV Haarlem-Spaarnwoude.
[5] Bijv. PWN, Staatsbosbeheer, Milieufederatie, Waternet, Natuurmonumenten en Goois Natuurreservaat.
[6] Bijv. de recreatieschappen (zie §1.2).
[7] Zie http://www.noord-holland.nl/web/Actueel/Nieuws/Artikel/Gebiedscommissies-van-7-naar-4.htm.
[8] Mede gebaseerd op www.recreatienoordholland.nl en de verschillende gemeenschappelijke regelingen.
[9] Zie over de bestuurssamenstelling uitgebreider R.J.M.H. de Greef, 'De gemeenschappelijke regeling: onbegrepen, onbekend en onbemind!', in *De Gemeentestem* 2008 (7303), 107.

CONCEPT

adviescommissies (art. 24 Wgr) en als de gemeenschappelijke regeling het toelaat bestuurscommissies worden ingesteld (art. 25 Wgr).[10] De leden van het algemeen bestuur worden door en uit de deelnemende bestuursorganen aangewezen (art. 13 Wgr) en zij vertegenwoordigen dan ook het eigen gemeentebestuur. Zij leggen daarover verantwoording af (art. 16 lid 1 en 3 Wgr). Het dagelijks bestuur wordt op zijn beurt door en uit het algemeen bestuur aangewezen (art. 14 lid 1 Wgr). Ook de voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur aangewezen (art. 13 lid 9 Wgr) en hij is tevens lid en voorzitter van het dagelijks bestuur (art. 12 lid 3 en art. 14 lid 1 Wgr) als ook voorzitter van het algemeen bestuur (art. 12 lid 3 Wgr).

Aan het bestuur van een gemeenschappelijk openbaar lichaam, ingesteld bij een gemeenschappelijke regeling tussen provincie- en gemeentebesturen, kunnen in beginsel alle bevoegdheden tot regeling en bestuur worden overgedragen door de deelnemende provincie- en gemeentebesturen (art. 54 lid 1 Wgr). Een uitzondering op deze algemene overdrachtsmogelijkheden is de bevoegdheid om andere belastingen in te stellen dan die belastingen die expliciet in artikel 54 lid 1 Wgr genoemd zijn. Volgens de Afdeling bestuursrechtspraak kunnen bevoegdheden die een brede belangenafweging vergen, zoals een bestemmingsplan, niet worden overgedragen aan een gemeenschappelijk openbaar lichaam dat maar een beperkt belang dient, zoals een exploitatiemaatschappij.[11] Wanneer de bevoegdheden zijn overgedragen, kan het betreffende gemeente- of provinciebestuur niet langer zelf deze bevoegdheden uitoefenen (art. 10:17 Awb). Het bestuur van het gemeenschappelijk openbaar lichaam oefent deze bevoegdheden onder eigen verantwoordelijkheid uit (art. 10:13 Awb). De gemeente- en provinciebesturen zijn verplicht medewerking te verlenen aan de uitvoering van de besluiten van het gemeenschappelijk openbaar lichaam (art. 10a Wgr). Het is overigens niet verplicht bevoegdheden over te dragen aan het bestuur van een gemeenschappelijk openbaar lichaam.

Hieronder wordt op hoofdlijnen ingegaan op de verschillende recreatieschappen en hun bevoegdheden.

1.3.2 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

De gemeenschappelijke regeling is getroffen door provinciale staten en gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland en de gemeenteraden en colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Alkmaar, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest en Zaanstad. Aan het bestuur zijn een aantal bevoegdheden overgedragen, waaronder verordenende bevoegdheid (incl. mogelijkheid straf te stellen)[12], de bevoegdheid om bepaalde belastingen te heffen, bepaalde bevoegdheden in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de openluchtrecreatie en tenslotte de toepassing van bestuursdwang. Het gaat zodoende om een breed bevoegdhedenpakket.

[10] Zie omtrent bestuurscommissies binnen een gemeenschappelijke regeling R.J.M.H. de Greef, 'Binnenregionale decentralisatie: de paradox van verdergaande regionalisatie', in *De Gemeentestem* 2012 (7370), 54.

[11] ABRvS 21 januari 1997, *AB* 1997, 136; *Gst.* 1997, 7052, 10 (*Exploitatiemaatschappij Bedrijvenpark Drachten*).

[12] De door de gemeenschappelijke regeling geëiste verklaring van geen bezwaar (art. 4 lid 2 GR) is in strijd met artikel 10:32 lid 1 jo. art. 10:26 Awb.

CONCEPT

1.3.3 Recreatieschap Spaarnwoude

Deze gemeenschappelijke regeling is getroffen door provinciale staten en gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland en de gemeenteraden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Amsterdam, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer en Velsen. Aan het bestuur zijn een aantal bevoegdheden overgedragen, waaronder verordenende bevoegdheid (incl. mogelijkheid straf te stellen)[13], de bevoegdheid om bepaalde belastingen te heffen, bepaalde bevoegdheden in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de openluchtrecreatie en tenslotte de toepassing van bestuursdwang. Het gaat zodoende om een breed bevoegdhedenpakket.

1.3.4 Groengebied Amstelland

Deze gemeenschappelijke regeling is getroffen door provinciale staten en gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland en de gemeenteraden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel. Aan het bestuur zijn een aantal bevoegdheden overgedragen, waaronder verordenende bevoegdheid (incl. mogelijkheid straf te stellen)[14], de bevoegdheid om bepaalde belastingen te heffen, bepaalde bevoegdheden in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de openluchtrecreatie en tenslotte de toepassing van bestuursdwang. Het gaat zodoende om een breed bevoegdhedenpakket.

1.3.5 Recreatieschap Geestmerambacht

Deze gemeenschappelijke regeling is getroffen door provinciale staten en gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland, en de gemeenteraden en colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard en Langedijk. Aan het bestuur zijn een aantal bevoegdheden overgedragen, waaronder verordenende bevoegdheid (incl. mogelijkheid straf te stellen)[15], de bevoegdheid om bepaalde belastingen te heffen, bepaalde bevoegdheden in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de openluchtrecreatie en tenslotte de toepassing van bestuursdwang. Het gaat zodoende om een breed bevoegdhedenpakket.

1.3.6 Recreatieschap Landschap Vaterland

De gemeenschappelijke regeling is getroffen door provinciale staten en gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland, de gemeenteraden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland, Zaanstad en Zeevang en de stadsdeelraad en het dagelijks bestuur van het stadsdeel Amsterdam-Noord. Aan het bestuur zijn een aantal bevoegdheden overgedragen, waaronder verordenende

CONCEPT

[13] De door de gemeenschappelijke regeling geëiste verklaring van geen bezwaar (art. 4 lid 2 GR) is in strijd met artikel 10:32 lid 1 jo. art. 10:26 Awb.

[14] De door de gemeenschappelijke regeling geëiste verklaring van geen bezwaar (art. 4 lid 2 GR) is in strijd met artikel 10:32 lid 1 jo. art. 10:26 Awb.

[15] De door de gemeenschappelijke regeling geëiste verklaring van geen bezwaar (art. 4 lid 2 GR) is in strijd met artikel 10:32 lid 1 jo. art. 10:26 Awb.

bevoegdheid (incl. mogelijkheid straf te stellen)[16], de bevoegdheid om bepaalde belastingen te heffen, bepaalde bevoegdheden in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de openluchtrecreatie en tenslotte de toepassing van bestuursdwang. Het gaat zodoende om een breed bevoegdhedenpakket.

1.3.7 Recreatieschap Het Twiske

De gemeenschappelijke regeling is getroffen door provinciale staten en gedeputeerde staten van Noord-Holland en door de gemeenteraden en colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Amsterdam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend en Zaanstad. Aan het bestuur zijn een aantal bevoegdheden overgedragen, waaronder verordenende bevoegdheid (incl. mogelijkheid straf te stellen)[17], de bevoegdheid om bepaalde belastingen te heffen, bepaalde bevoegdheden in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de openluchtrecreatie en tenslotte de toepassing van bestuursdwang. Het gaat zodoende om een breed bevoegdhedenpakket.

1.3.8 Toekomstige fusie

De deelnemers aan het Recreatieschap Het Twiske en de deelnemers aan het Recreatieschap Landschap Waterland hebben besloten deze twee recreatieschappen te fuseren. Daarmee ontstaat naar verwachting lopende 2013 het nieuwe recreatieschap Twiske-Waterland. De bevoegdheid om belastingen te heffen komt dan te vervallen. Ook treden de raad en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Graft-De Rijp toe. Verder blijven de bevoegdheden hetzelfde als bij de huidige twee recreatieschappen.

1.4 Overige overhe[illegible]ganisaties

1.4.1 Recreatie N[illegible]-Holla[illegible] N.V.

Recreatie Noord-Holland is een naamloze vennootschap opgericht door de provincie Noord-Holland. De vennootschap heeft onder meer ten doel het ontwikkelen, aanleggen, beheren en onderhouden van recreatiegebieden in de provincie Noord-Holland (art. 2 Statuten). Gedeputeerde staten van Noord-Holland hebben een bindend voordrachtsrecht met betrekking tot de president-commissaris (art. 17 lid 2 Statuten). Recreatie Noord-Nederland heeft geen eigen publiekrechtelijke bevoegdheden, nu overdracht van die bevoegdheden is uitgesloten (art. 10:15 Awb).

Recreatie Noord-Holland heeft als vaste opdrachtgevers de vijf recreatieschappen en voert incidenteel opdrachten uit voor de provincie Noord-Holland, Laag Holland, de gemeenten Almere, Beverwijk, Heerhugowaard en Schermer en voor Staatsbosbeheer.[18]

---

[16] De door de gemeenschappelijke regeling geëiste verklaring van geen bezwaar (art. 4 lid 2 GR) is in strijd met artikel 10:32 lid 1 jo. art. 10:26 Awb.

[17] De door de gemeenschappelijke regeling geëiste verklaring van geen bezwaar (art. 4 lid 2 GR) is in strijd met artikel 10:32 lid 1 jo. art. 10:26 Awb.

[18] Aldus de website www.recreatienoordholland.nl.

CONCEPT

1.4.2 Stichting Goois Natuurreservaat (GNR)

De stichting is opgericht door een samenwerkingsverband van de provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam, Blaricum, Bussum, Hilversum, Huizen, Laren en Naarden, welke partijen haar ook financieren (art. 3 Statuten). De raden van deze gemeenten resp. provinciale staten mogen ieder uit hun midden één of meer leden van het algemeen bestuur van de stichting aanstellen (art. 5 Statuten). In de statuten is voor de bestuurssamenstelling aansluiting gezocht bij de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dat betekent dat het dagelijks bestuur ook door en uit het algemeen bestuur wordt benoemd (art. 6 Statuten). De stichting heeft echter geen publiekrechtelijke bevoegdheden, nu overdracht van deze bevoegdheden wettelijk is uitgesloten (art. 10:15 Awb). Waar in het vervolg van dit onderzoek wordt gesproken van een recreatieschap wordt deze stichting daar mede onder verstaan, tenzij expliciet anders is bepaald.

1.5 Opdrachtformulering

Concreet vraagt u ons om op hoofdlijnen inzichtelijk te maken welke bestuurlijk-juridische samenwerkingsmodellen mogelijk zijn voor het Metropolitane Landschap en hun consequenties te bespreken. Daarbij heeft u drie hoofdmodellen voor ogen:

- Optimalisatie van de huidige structuur;
- Volledige opschaling van de verschillende bestaande organisaties tot één gemeenschappelijke regeling met subregionale aansturing, en
- Aansturing en uitvoering onder regie van het provinciebestuur.

Deze modellen moeten getoetst worden op de hierna volgende criteria:

- behoud van het landschap in al zijn functies en geleiding van metropoolontwikkeling;
- sterke sturing van overheden hierop;
- samenwerking tussen overheden in bepalen van toekomst van het landschap;
- samenwerking met beherende organisaties (natuur, recreatie, water) en agrarische sector;
- aansluiting bij concept van de Metropoolregio als bestuurlijk samenwerkingsorgaan met behoud van autonomie van gemeenten en provincie;
- duidelijke verdeling van rollen en verantwoordelijkheden rond RO-vraagstukken en beheervraagstukken, waarbij uitgangspunt is dat door raden vastgestelde visies (RO) en uitvoeringsstrategieën/programma's de basis vormen voor uitvoering van het beheer door schappen, en
- mogelijkheden tot gebiedsgerichte verevening of verevening op MRA-niveau.

Tot slot vraagt u op hoofdlijnen te schetsen welke mogelijke bestuurlijke, juridische en financiële consequenties voortvloeien uit een transitie naar een nieuw organisatiemodel.

Uit de interviewronde van de heer Luiten blijkt dat de meerderheid van de geïnterviewde bestuurders een meer centrale sturing wil op de Metropolitane visie, maar ook dat de gebiedsgerichte aanpak ("middenlaag") behouden moet worden omdat daar de beste afstemming kan plaatsvinden met particulieren en andere belanghebbenden. Daarnaast wenst men minder provinciale bemoeienis met uitvoering en beheer. Ook sommige gemeentebesturen willen minder belast zijn met deze taak.

CONCEPT

2. Koepelmodel

2.1 Beschrijving

De basis voor dit model is dat de huidige bestuurlijke organisatie zoveel mogelijk intact blijft. Anders gezegd: er verandert zo weinig mogelijk. Om aan de wens van meer centrale sturing op de Metropolitane visie tegemoet te komen wordt, bovenop de bestaande organisatie, een Metropolitaan koepelschap ingesteld. In het meest eenvoudige model wordt dit koepelschap vormgegeven als een *gemeenschappelijk orgaan* (art. 8 lid 2 Wgr).[19] Dat betekent dat het geen zelfstandige rechtspersoonlijkheid bezit, en als zodanig dus geen contracten kan sluiten of personeel in dienst kan hebben. Deelnemers zijn in elk geval het provinciebestuur, de besturen van de recreatieschappen (art. 93 resp. art. 96 Wgr; na koninklijke machtiging kan ook GNR deelnemen) en de gemeentebesturen. Het gemeenschappelijk orgaan heeft als primaire doel het opstellen van de Metropolitane (landschaps)visie[20], die leidend is voor de deelnemende bestuursorganen (art. 10a Wgr). Dat geldt ook voor de begroting van het koepelschap (art. 34 Wgr). Via het gemeenschappelijk orgaan kan dus eventueel tot een andere financiële verdeling worden gekomen. Het koepelschap kan als zodanig dus bijdragen aan een betere afstemming tussen de afzonderlijke recreatiegebieden en landschappen. Omdat de betrokken overheden zelf in het koepelschap zitten, houden zij hierop een zeer sterke sturing.

De bevoegdheden met betrekking tot bestemmingsplannen, structuurvisies e.d. (RO-bevoegdheden) blijven bij de afzonderlijke gemeentebesturen respectievelijk het provinciebestuur liggen. Zij blijven dus, net als nu bij de Metropoolregio, eindverantwoordelijk. Zij behouden volledig hun autonomie, al wordt de samenwerking wel stroperig als iedere gemeente of provincie strak aan zijn eigen belangen blijft vasthouden. Er is geen juridische doorzettingsmacht jegens de gemeenten of provincie vanuit het koepelschap, nu geen verordenende bevoegdheid kan worden overgedragen (art. 54 lid 1 onder b Wgr).

Het provinciebestuur kan eventueel de uitvoering van de subsidieverordeningen aan dit koepelschap overdragen (art. 54 lid 1 Wgr)[21], al wordt de relatie tot de provinciale gebiedscommissies dan troebel aangezien zij adviescommissies van gedeputeerde staten zijn. Gedeputeerde staten moeten dan regelen dat de provinciale gebiedscommissies dan ook aan het gemeenschappelijk orgaan adviseren.[22] De bevoegdheden om (straf)verordeningen vast te stellen of sommige belastingen te heffen blijft bij de afzonderlijke recreatieschappen liggen, voor zover zij deze bevoegdheden thans

CONCEPT

[19] Een gemeenschappelijk orgaan bestaat uit slechts een orgaan, dit in tegenstelling tot het gelede bestuur van een gemeenschappelijk openbaar lichaam (zie hoofdstuk 1). Binnen het gemeenschappelijk orgaan kan eventueel met gewogen stemmen en gekwalificeerde meerderheden worden gewerkt (art. 15 jo. art. 13 lid 4 Wgr).

[20] Voor zover het slechts de landschapsvisie betreft, moet afgestemd worden met de andere fora binnen de Metropoolregio. Het gemeenschappelijk orgaan kan ook de rol van het bestuurlijk kernteam overnemen. Dat ligt het meest voor de hand.

[21] De bevoegdheid om de subsidieverordening vast te stellen kan niet worden overgedragen (art. 54 lid 1 onder b Wgr).

[22] Een gemeenschappelijk orgaan kan zelf geen (advies)commissies instellen (art. 24 Wgr).

reeds hebben. Voor die concrete bevoegdheden zijn de gemeentebesturen dus niet meer zelf verantwoordelijk, zoals in hoofdstuk 1 beschreven.

Schematisch ziet dit model er als volgt uit:

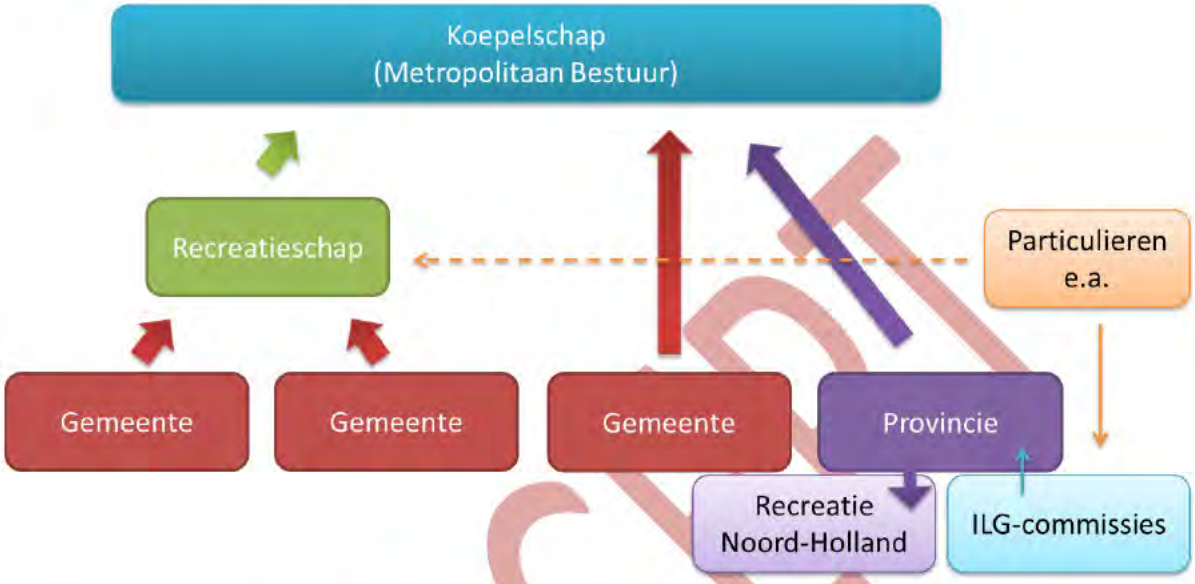

2.2 Submodel: gedeeltelijke integratie

Het kan echter ook wenselijk zijn, gelet op mogelijke bestuurlijke drukte, om hier en daar organen te integreren. Het bestuurlijk palet is nu immers al versnipperd, wat de slagkracht niet altijd ten goede zal komen. Met een extra gemeenschappelijk orgaan zal het gevoel van bestuurlijke drukte alleen maar toenemen. Als in plaats van een gemeenschappelijk orgaan gekozen wordt voor een gemeenschappelijk openbaar lichaam kan tot verdere integratie worden gekomen. In dat geval kunnen namelijk ruimere bevoegdheden worden overgedragen aan de koepel, namelijk ook verordenende bevoegdheden (art. 54 lid 1 Wgr). Het gemeenschappelijk openbaar lichaam bezit ook rechtspersoonlijkheid en kan zodoende personeel in dienst hebben. Zo kan bijvoorbeeld Recreatie Noord-Holland een dienstonderdeel van de koepel worden (opheffing van de NV)[23] of kan de koepel alle aandelen in handen krijgen. De provincie hoeft zich dan minder bezig te houden met de uitvoering door Recreatie Noord-Holland, omdat dit bij de gezamenlijke koepel als aandeelhouder komt te liggen. Ook de gebiedscommissies kunnen in dit submodel onderdeel worden van de koepel. Het algemeen bestuur van een gemeenschappelijk openbaar lichaam kan immers adviescommissies instellen (de provincie moet zijn subsidiebevoegdheden dan wel overdragen). De koepel kan dan dus één integrale financiële afweging maken omtrent deze gelden, waarbij de lokale inbreng van belangenorganisatie via de gebiedscommissies binnen de koepel wordt geborgd.

[23] Dit voorkomt ook aanbestedingsrechtelijke problemen, omdat in beginsel sprake is van dienstverlening van de Recreatie Noord-Holland aan de recreatieschappen, terwijl de schappen geen toezicht kunnen uitoefenen op Recreatie Noord-Holland.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

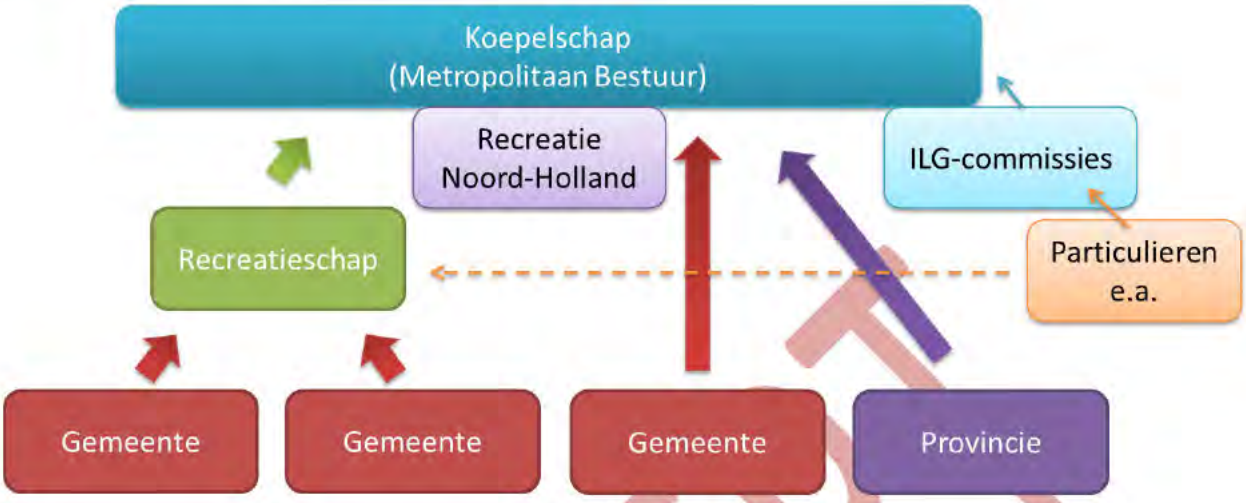

2.3 Toetsing

In beide submodellen behouden de deelnemende overheden gezamenlijk een sterke sturing. Naarmate (meer) bevoegdheden worden overgedragen komt de gezamenlijkheid voorop te staan (dan besluit immers het gemeenschappelijk orgaan of algemeen bestuur bij (gekwalificeerde) meerderheid), als geen bevoegdheden worden overgedragen staat de individuele besluitvorming voorop (iedere raad resp. provinciale staten moeten dan instemmen). In alle gevallen staat de samenwerkingsgedachte in elk geval voorop. Ook de samenwerking met beherende organisaties en andere belanghebbende is net als nu middels de gebiedscommissies geborgd. Het koepelschap kan, in welke subvorm dan ook, een integraal onderdeel zijn van de Metropoolregio-aanpak. Het zou de rol van het bestuurlijk kernteam daarbinnen geheel kunnen overnemen (in dat geval kunnen de twee andere platforms als bestuurscommissie bij het submodel gemeenschappelijk openbaar lichaam worden ondergebracht). Dat bevordert de integrale aanpak. Met betrekking tot de RO-bevoegdheden blijft gelden dat de raden resp. provinciale staten primair bevoegd blijven. Zij stemmen bestemmingsplannen en structuurvisies e.d. vast, die bindend zijn voor zowel de recreatieschappen als het koepelschap.

CONCEPT

3. Provinciale sturingsmodel

3.1 Beschrijving

Provinciale Staten zijn bevoegd alle verordeningen vast te stellen die zij in het belang van de provincie nodig oordelen (art. 145 Provinciewet). Aan deze verordenende bevoegdheid zitten drie grenzen: (1) een territoriale, (2) een bovengrens en (3) een ondergrens.

De territoriale grens houdt in dat Provinciale Staten alleen verordeningen mogen vaststellen voor het eigen grondgebied. De bovengrens houdt in dat Provinciale Staten niet mogen afwijken van hogere regelgeving, zoals wetten in formele zin, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen. Dit geldt ook wanneer deze wetten rechtstreeks bevoegdheden aan gemeentebesturen toekennen. Verordeningen in strijd met deze grens zijn niet rechtsgeldig (art. 118 en 119 Provinciewet). De ondergrens houdt in dat Provinciale Staten niet mogen treden in aan de gemeentebesturen overgelaten bevoegdheden (al is dit formeel in strijd met de hogere wet dan) en dat zij evenmin regelingen mogen vaststellen die (kort door de bocht geformuleerd) in het privébelang van de burger treden.

Provinciale Staten zijn op grond van hun autonome bevoegdheden dus bevoegd kaders te stellen voor het recreatiebeheer in de provincie. Deze verordeningen zijn bindend voor de gemeenten (art. 121 en 122 Gemeentewet). Bij een provinciale verordening kan van gemeenten gevorderd worden dat zij deze verordeningen uitvoeren (art. 146 lid 1 Provinciewet). Alvorens Provinciale Staten beslissen tot vorderen van uitvoering, moeten de gemeentebesturen in de gelegenheid worden gebracht hun oordeel hierover kenbaar te maken (art. 114 Gemeentewet). De gemeenten moeten bij vordering dus de in de provinciale verordening opgesomde taken uitvoeren, binnen de door Provinciale Staten daarbij gegeven kaders. Binnen die kaders staat het gemeenten vrij om nadere regelingen vast te stellen voor het natuur- en recreatiebeheer. Dit is de zogenoemde aanvullingsbevoegdheid (art. 121 Gemeentewet). Gemeenten staat het vrij om hun bevoegdheden en taken via een recreatieschap uit te voeren. De provincie heeft daar in beginsel geen zeggenschap over.

De provincie controleert de naleving van zijn verordening achteraf in zijn van rol van interbestuurlijk toezichthouder op de gemeenten. Gemeentelijke beslissingen die in strijd met het recht of het algemeen belang zijn, kunnen voor spontane vernietiging worden voorgedragen bij de Kroon (art. 273a Gemeentewet). Wanneer de colleges van burgemeester en wethouders de van hen gevorderde taken verwaarlozen, kunnen Gedeputeerde Staten deze taken overnemen ten laste van de gemeente (art. 124 Gemeentewet). De provincie stuurt dus vooraf door middel van zijn verordening en kan achteraf bijsturen via het interbestuurlijk toezicht wanneer er onverhoopt iets misgaat. De bijsturing achteraf heeft niet direct als gevolg dat de geldstroom wordt stopgezet.

In dit model wordt geen regionale organisatie opgezet. De provincie neemt dan ook niet deel in enig samenwerkingsverband en treedt uit de huidige recreatieschappen. De provincie stelt in dit model

CONCEPT

een verordening op waarin het de kaders voor het beheer van natuur en recreatie aangeeft voor de gehele provincie, waarbij per regio differentiatie kan plaatsvinden. In deze verordening worden dus de hoofdlijnen voor het natuur- en recreatiebeleid en beheer vastgelegd. De provincie trekt in beginsel dus alle taken en bevoegdheden aan zich, wat een vorm van centralisatie is. Vervolgens gaat de provincie decentraliseren. De uitvoering van de provinciale verordening wordt namelijk niet bij de provincie gelegd, maar wordt gevorderd van de gemeenten. De gemeenten zijn dan verplicht uitvoering te geven aan de provinciale verordening. Via de provinciale structuurvisie (art. 2.1 Wro) kunnen provinciale staten ook sturen op de gemeentelijke ruimtelijke bevoegdheden. Via het provinciale inpassingsplan kan in uitzonderlijke gevallen worden ingegrepen in de gemeentelijke bestemmingsplannen (art. 3.26 Wro).

Bij dit model is de provincie dus geheel niet meer betrokken bij de uitvoering van het beheer, maar zij stelt slechts de kaders en controleert deze. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

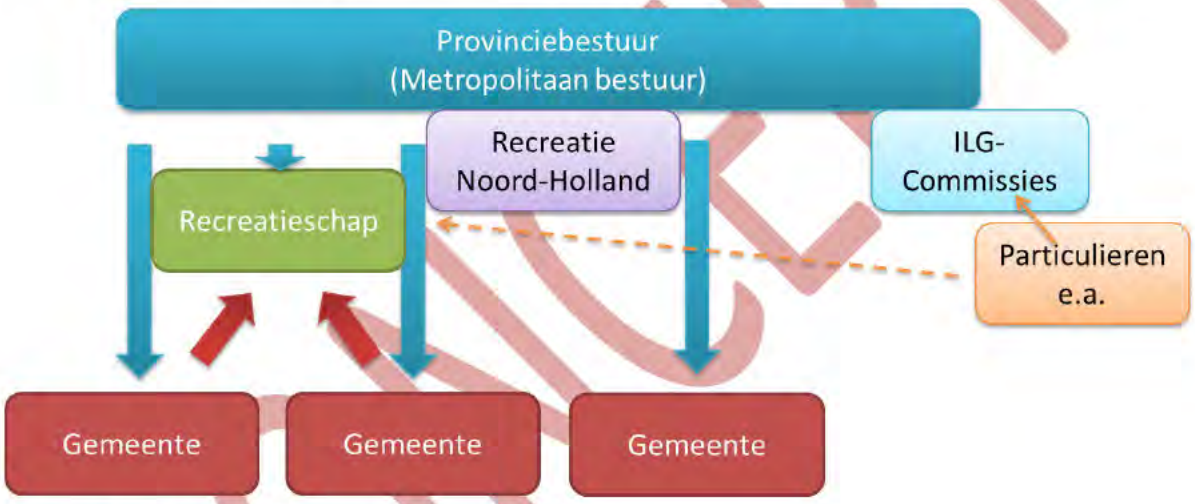

De provincie is verplicht kosten die voor de uitvoering ten laste van de gemeente blijven te vergoeden (art. 146 lid 2 Provinciewet). Kosten die naar hun aard in aanmerking komen om op de burger verhaald te worden via leges, heffingen, omslagbelastingen van belanghebbenden e.d. blijven daarbij buiten beschouwing. Anders gezegd moet de provincie dus de kosten vergoeden die voor gemeenten niet verhaalbaar zijn (vergelijk een specifieke uitkering van het Rijk voor door het Rijk gevorderde specifieke taken). Kosten die gemeenten via bijvoorbeeld toeristenbelasting of via vergoedingen voor het gebruik van bepaalde onderdelen (toegangskaartjes bijvoorbeeld) hoeven niet door de provincie vergoed te worden. Daarnaast kan de provincie voor de kosten die zij moet maken overwegen een provinciale heffingen in te stellen (art. 223 Provinciewet).

Voor de provincie betekent dit model dat zij uittreedt uit de huidige recreatieschappen. Dit betekent dat de provincie goed moet onderhandelen over de afkoopsommen die betaald moeten worden. Voor de gemeenten betekent dit dat zij de provincie als partner in hun samenwerkingsverbanden verliezen. Ook de hiermee gepaarde geldstroom gaat verloren. Dat zal tot enige commotie leiden. Er is echter wisselgeld. Door de wettelijke verplichting voor de provincie om kosten die niet verhaalbaar zijn te vergoeden, wordt voor de gemeenten gegarandeerd dat zij niet met extra kosten worden opgezadeld door provinciaal beleid.

3.2 Toetsing

Bij dit model geldt dat er een sterke overheidssturing is op de inrichting van het Metropolitane landschap. Deze sturing ligt primair bij de provincie, hetgeen in strijd is met de samenwerkingsgedachte. De provincie zou de gemeenten natuurlijk een ruime mate van beleidsvrijheid kunnen laten, maar dat doorkruist weer het concept van een meer integrale aanpak. De samenwerking met beherende organisaties blijft in dit model geborgd via de provinciale gebiedscommissies. De rollen en bevoegdheden worden wel duidelijker omdat veel hulpstructuren (de recreatieschappen) komen te vervallen. De “middenlaag” wordt dus uitgedund. Daarnaast zorgt dit model voor een zware transitie. De provincie moet immers uittreden uit de schappen. Dat kan met de nodige kosten gepaard gaan, hetgeen ook geldt voor de gevorderde medewerking.

CONCEPT

4. Opschalingsmodel

4.1 Beschrijving

Bij dit model wordt een nieuwe gemeenschappelijke regeling getroffen. Deze krijgt de vorm van een gemeenschappelijk openbaar lichaam. De bestaande recreatieschappen, gebiedscommissies en aanverwante organisaties worden opgeheven en gaan op in deze nieuwe regeling. Het Metropolitane bestuur (algemeen bestuur) neemt de taken van het bestuurlijk kernteam over van de Metropoolregio (in elk geval m.b.t. landschap). Het Metropolitane bestuur kan voor de verschillende gebiedsdelen adviescommissies instellen om particuliere organisaties te betrekken (vgl. gebiedscommissies). Daarnaast kunnen verschillende pijlers (zoals de twee Metropoolregio-platforms) worden ondergebracht in een bestuurscommissie die verantwoording aflegt aan het Metropolitane bestuur, indien besloten wordt de Metropoolregio geheel te integreren met de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Het Metropolitane bestuur bewaakt dan de integraliteit van de Metropolitane visie. Ook de uitvoeringsorganisatie van Recreatie Noord-Holland kan worden ondergebracht bij het Metropolitane bestuur, of kan als NV daaronder blijven hangen (Metropolitane bestuur is dan aandeelhouder).

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

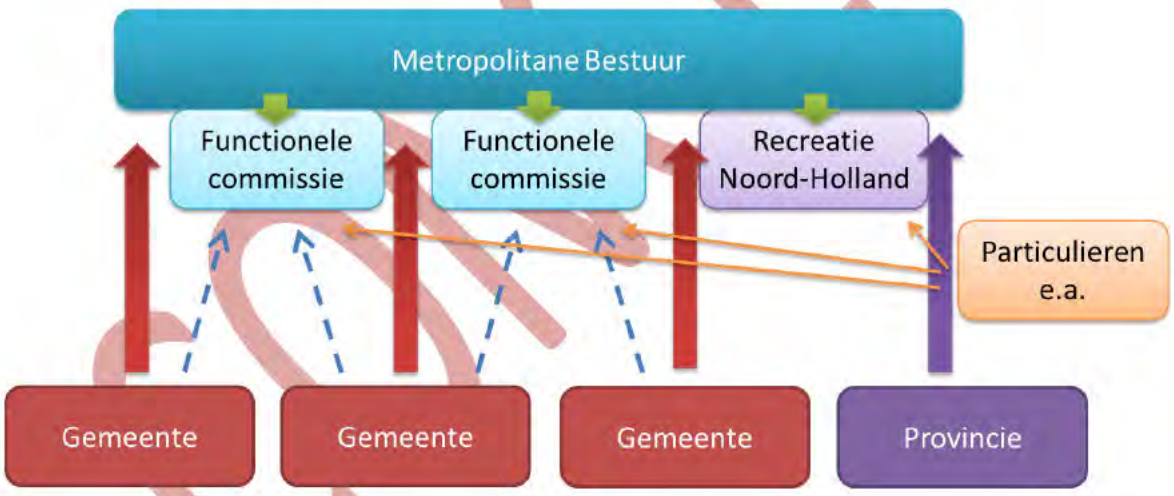

Aan het Metropolitane bestuur kunnen brede bevoegdheden worden overgedragen, bijvoorbeeld de bevoegdheden die nu aan de afzonderlijke recreatieschappen toekomen. In dat geval zijn de besluiten en verordeningen van het Metropolitane bestuur bindend voor de gemeentebesturen. Zij verliezen dus deels hun autonome ruimte, hetgeen de slagkracht weer ten goede kan komen. Het verlies aan autonome ruimte en democratische legitimatie kan deels worden opgevangen door met gekwalificeerde meerderheden te werken. Of ook RO-bevoegdheden, zoals bestemmingsplannen, kunnen worden overgedragen is sterk afhankelijk van de breedte van het gehele takenpakket. Als daarin ook verkeer en vervoer, volkshuisvesting e.d. vallen, dan kan zo'n bevoegdheid worden overgedragen, anders niet. Dan is het belang van de samenwerking te beperkt. De overdracht van

deze bevoegdheden staat overigens haaks op het uitgangspunt dat raden en staten zelf blijven vaststellen en dat deze besluiten leidend zijn. In die zin is overdracht dus onwenselijk.

4.2 Toetsing

In dit model staat de integraliteit samen met de samenwerkingsgedachte voorop. De overheden hebben gezamenlijk een sterke sturing, middels de deelname in het algemeen bestuur van het gemeenschappelijk openbaar lichaam. Andere (particuliere) partijen worden aangehaakt via de advies- of bestuurscommissies die de verschillende gebieden respectievelijk pijlers voorstaan. Zeker bij de integratie van de Metropoolregio heeft dit model meer voordelen, en als de bevoegdheidsoverdracht niet te ruim is, kan zelfs worden aangesloten bij het behoud van de gemeentelijke en provinciale autonomie. Bij beperkte overdracht blijven de gemeente- en provinciebesturen in elk geval bevoegd op het gebied van RO-taken. Dit model kent wel een zwaar transitieproces omdat verschillende organisaties (de recreatieschappen, Recreatie Noord-Holland) moeten worden opgeheven en een nieuwe organisatie moet worden opgetuigd. Daar zullen ook transitiekosten in gaan zitten. Mogelijk dat dit door latere schaalvoordelen weer kan worden terugverdiend, maar dat is op voorhand niet met zekerheid te zeggen. Daarvoor moet meer duidelijk bestaan omtrent de verschillende uitgangspunten, taken en bevoegdheden.

CONCEPT

5. Samenvatting toetsing

	Koepelmodel	*Provinciaal sturingsmodel*	Opschalingsmodel
Behoud van landschap	Vooral focus op landschap en recreatie; slechts afstemming met andere beleidsdomeinen	*Vooral focus op landschap en recreatie, maar via structuurvisie evt. ook op RO*	Brede focus indien gehele Metropoolregio wordt meegenomen
Sterke overheidssturing	Via deelname in bestuur is er sterke overheidssturing	*Sterke overheidssturing door provincie; sturing door gemeenten is beperkt, tenzij er grote beleidsvrijheid wordt gelaten*	Via deelname in bestuur is er sterke overheidssturing
Samenwerking overheden	Samenwerkingsgedachte staat voorop	*In dit model is slechts zeer beperkt sprake van samenwerking; de provincie is dominant (feitelijk is de provincie het Metropolitane bestuur)*	Samenwerkingsgedachte staat voorop
Samenwerking met derden	Via de gebiedscommissies blijven derden aangehaakt	*Via de gebiedscommissies blijven derden aangehaakt*	Via gebiedscommissies blijven derden aangehaakt
Aansluiting bij Metropoolregio	Er komt één gesprekspartner voor metropoolregio; mogelijk zelfs overnemen rol BKT	*De provincie is gesprekspartner voor metropoolregio en kan de taken van de regio zelfs overnemen; dat holt de positie van de gemeenten dan wel nog verder uit*	Integratie met Metropoolregio mogelijk, anders een gesprekspartner met Metropoolregio
Rolverdeling RO-taken	Gemeenten en provincies blijven bevoegd t.a.v. RO-bevoegdheden; koepel in deze niet meer dan afstemmingsorgaan	*Provincie kan sturen via structuurvisie, verder blijven gemeenten bevoegd*	Gemeenten en provincies blijven bevoegd t.a.v. RO-bevoegdheden, tenzij er een heel breed bevoegdhedenpakket komt
Gebiedsgerichte verevening	De koepel kent een eigen begroting via welke bedragen evt. herverdeeld kunnen worden; begroting koepel is bindend	*Provincie kan zelf sturen waar zij het meeste geld naar toe stuurt. Provincie kan niet sturen op herverdeling gemeentelijke gelden.*	Het Metropolitane bestuur kent één algemene begroting en het is dus zelf bevoegd te beslissen tot een bepaalde (her)verdeling

Bijlage I

Factsheet relevant beleid- Introductie nieuwe wethouder

Naam portefeuille: **Groen en Ruimtelijke Ordening, Regio**	**Onderwerp:** **Metropolitaan landschap en recreatieschappen**

Inhoud - onderwerp:

Inleiding

Vanuit mondiaal perspectief kent het landschap van de MRA een unieke afwisseling van land en water, waaraan de eeuwenoude geschiedenis af te lezen valt. Wat met name opvalt, zijn de diversiteit, de verweving van stad en land en de cultuurhistorische- en ecologische waarden. Naast belangrijke agrarische functies, is het groene gebied van groot belang voor het welzijn van de metropoolbewoners en het opvangen van de gevolgen van de klimaatsveranderingen.

In het gebruik zien we verschuivingen. Mensen recreëren dichter bij huis en zoeken meer beleving (wat vage term, kun je een voorbeeld noemen?). De verwachtte bevolkingsgroei in de MRA betekent sowieso meer druk op het landschap. Individualisering van het toerisme en het verdelen van de steeds grotere toeristische druk over de regio bieden kansen voor de regionale economie en aantrekkelijkheid en voor nieuwe ondernemers. Tegelijk ontstaat zorg over wat het landschap aan bezoek kan verdragen en wat sluipend kwaliteitsverlies doet met de aantrekkelijkheid.

De verantwoordelijkheid voor het landelijk gebied is steeds meer gedecentralisieerd. Internationale verplichtingen (nNatura 2000) liggen nog deels bij het rijk, maar beheer en inrichting van het landelijk gebied liggen nu verder volledig bij de provincies en de gemeenten. Er zijn veel beheerders actief (recreatieschappen, natuurorganisaties, agrarische natuurververenigingen, waterschappen, gemeenten). Ook in de regio zien we toenemende burgerbetrokkenheid (Nnaast de traditionele dorpsraden zijn de beschermers Amstelland, en vrienden van het Twiske voorbeelden van nieuwe spelers).

De economie van het landschap wordt beheerst door de woonfunctie, de toeristisch/recreatieve functie en de landbouw. Elk van deze sectoren kennen hun autonome trends. Het woongebied voor forensen rondom Amsterdam wordt kleiner (die snap ik niet: waarom wordt dat kleiner, gaan we steeds meer gebieden als natuurgebied aanwijzen?), aan de randen van de MRA zien we demografische krimpverschijnselen; toerisme en recreatie nemen toe en voor de komende jaren wordt een accelaratie verwacht; de melkveehouderij vertoont na 30 jaar rustige ontwikkeling een sterke drang tot intensivering. Met het loslaten van de melkquota in 2015 door de EU is een nieuwe fase (wat door fase? Meer productie? Grotere bedrijven?) van de nNederlandse melkveehouderij te verwachten, Daarnaast is er een trend naar meer streekproducten en plattelandsverbreding.

Maatschappelijk doel (Wat beoogt de gemeente (maatschappelijk) te bereiken?) *
Het landschap van de MRA niet is alleen mooi en rustgevend, maar draagt substantieel bij aan het welzijn (Hoe dan? Niet alleen omdat het mooi en rustgevend is? Zijn er ook andere functies die door de overheid meten worden bewaakt?) van de burgers. Daarnaast laat de waarde zich vertalen in besparingen op gezondheidskosten en populariteit van woningen nabij het groen. Een goed vestigingsklimaat kan niet zonder groen van de juiste kwaliteit en op de juiste plek.

Gemeentelijke activiteiten (Wat doet de gemeente?**)

De gemeente Amsterdam heeft gemeentelijke bevoegdheden over een deel van het landelijke gebied en het regionaal groen (Waterland, Tuinen van West, stukje Amstelscheg, Gaasperplas, Gaasperzoom en Hoge dijk). Ze heeft privaatrechtelijke zeggenschap in het Amsterdamse bos. In de recreatieschappen doet Amsterdam mee in besturen van diverse Gemeenschappelijke Regelingen. Op MRA schaal wordt intensief samengewerkt met de provincies en gemeenten in de denktank metropolitaan landschap en het platform ruimtelijke ordening.

De gemeente Amsterdam maakt zich op dit moment los van de samenwerking in het Goois

natuurreservaat en de Vinkeveense plassen.

Gemeentelijke kosten
Structureel beschikbaar is:
Voor het Amsterdamse bos ..
Voor de bijdrage aan de recreatieschappen ..
Incidentele bijdragen zijn:
Boerderij-educatie
Investeringen in routestructuren via de groengelden (in de vorige periode oa. Bijdrage aan het fietspad over de IJsselmeerdijk naar Muiden en de fietsbrug bij Nigtevecht)
Daarnaast is er ambtelijke capaciteit.

Relatie met stadsdelen
De gemeentelijke taken worden uitgeoefende door de stadsdelen Noord, Nieuw West en Oost. In de ~~recretaieschppen~~recreatieschappen participeren stadsdeel Noord (in Twiskse Waterland) centrale stad en ~~n~~Nieuw ~~w~~West(-in Spaarnwoude); -Stadsdeel ~~z~~Zuid-oost en ~~o~~Oost.

Effecten bestuurlijk stelsel (welk mogelijk effect heeft het bestuurlijk stelsel op dit beleid?)
Op dit moment is niet duidelijk waar de knip gelegd gaat worden tussen de nieuwe stadsdelen en centrale stad. Er wordt gedacht via de lijn van beheer (stadsdeel) en ontwikkeling (centrale stad) maar hoe deze begrippen precies moeten worden ingevuld is niet duidelijk. Voor de gebiedsmanager waterland wordt een samenwerking voorbereid tussen centrale stad en stadsdeel met een rol voor de centrale dorpenraad.

Risico's:

1) Het beheer van tuinen van west valt aanzienlijk duurder uit dan geraamd in 2004 toen de afspraken werden gemaakt. Dit zet druk op de samenwerking met de betrokken gemeenten en provincie in het recreatieschap Spaarnwoude. Ook financieel loopt de gemeente stadsdeel of centrale stad een risico met een ordegrote van € 1.000.000 structureel. De kans op dit risico is middelgroot.
2) De uittredingstrajecten zijn begroot (dit klopt niet: begroot zijn de lasten die voortvloeien uit het doorbetalen van de jaarlijkse exploitatie. Niet begroot is de bijdrage van Amsterdam aan de investering in Vinkeveense Plassen. In totaal ca 13,5 miljoen en voor Amsterdam 3,6 miljoen. Dat zal de komende 20 jaar in de begroting moeten worden opgenomen, tenzij de Raad akkoord gaat met het vormen van een bestemmingsreserve voor dit bedrag) en zullen naar verwachting binnen de begroting blijven. Tegenvallers zijn niet geheel uit te sluiten. Het kan daarbij gaan om ca 1.000.000 tot 5.000.000 incidenteel. Hiermee worden eerder gesignaleerde risico's wel afgebouwd. De kans op dit risico is klein. De bijdrage aan de investering in Vinkeveen (zie boven) is na ondertekening van de Uittredingsovereenkomst afdwingbaar. Dat is dus geen risico meer, maar een verplichting.
3) Amsterdam wil richting landschap verantwoordelijkheid uitstralen. Bezuinigingen in het verleden maken de geloofwaardigheid van Amsterdam er niet beter op. Herstel van geloofwaardigheid wordt geholpen met ca € 200.000 structureel extra. De kans op dit risico hebben we zelf in de hand.

Bestuurlijke acties op korte termijn:

Welke acties zijn noodzakelijk voor/van de wethouder vanwege (lopende en/of komende) besluitvorming en verplichtingen?

Amsterdam zit een traject van uittreden in de gemeenschappelijke regeling Vinkeveense plassen en de Stichting Goois Natuurreservaat (GNR). Het traject in de Vinkeveense plassen loopt minnelijk en verkeert in afrondingfase. Het traject voor het GNR loopt via de rechter. In juli dient een hoger beroep van de gemeente Amsterdam tegen een eerder besluit van de rechter dat Amsterdam onvoldoende zwaarwegende redenen had om uit te treden.~~de motivatie van uittreding onvoldoende was~~.

De denktank metropolitaan landschap werkt aan veranderingen op vele vlakken: Bestuurlijke wijzigingen rondom de aansturing van de recreatieschappen, modellen om betere samenwerking tussen beheerders mogelijk te maken, andere verhoudingen tussen de partners; integratie van de sectoren groen, water, natuur, ruimtelijke ordening en vervoer; investeringen op de kansrijke plekken; financiering en verevening; meer coördinatie op metropolitane schaal; aanpassen van de marketing en branding. De gedeputeerden Bond en Talsma van Noord-Holland zullen steun zoeken bij de nieuwe Amsterdamse wethouders en de overige deelnemers aan de denktank.

Bestuurlijke achtergrond:

Structuurvisie Amsterdam 2040
Bestuursopdracht Metropolitaan Landschap 2011
Kracht van het landschap 2013
Bestuursakkoord Amstelscheg 2011
Diverse besluiten rondom de gemeenschappelijke regelingen.

Relevante documenten:

Structuurvisie 2040
Kracht van het landschap 2013
Bestuursopdracht Metropolitaan Landschap 2011

Overig:

Contactgegevens:

Naam Dienst/Afdeling:
Verantwoordelijk MT-lid:
Behandelend ambtenaar Dienst:
Behandelend ambtenaar Bestuursdienst:
Overige betrokken diensten:
Externe partners:
Externe overlegvormen:

Planning:

- Format naar Diensten 1 december 2013
- Format naar bestuursadviseurs 15 december 2013 (eerste check)
- Format (definitieve versie) naar trekkers BDA 9 januari 2014

Afstemming:

- Verzoek om onderwerpen/concepten af te stemmen met de bestuursadviseur
- Verzoek om het aantal onderwerpen te beperken tot de hoofdonderwerpen

Format:

- Verzoek om format aan te leveren in maximaal 2 A4-tjes
- Format opslaan als volgt: **factsheet_nr_portefeuille_naam dienst (afgekort)_onderwerp_versie_2010_maand_dag (in cijfers).doc..**
-

* Heeft o.a. een relatie met de feiten en trends van de website
** Heeft o.a. een relatie met beleid, meerjarenbeleid en regio/rijk/Europa van de website
*** Ondermeer de documenten die aangeleverd zijn voor de website

CONCEPT

Geachte raadsleden,

Zoals u weet wil de gemeente Amsterdam (Amsterdam) uittreden uit twee recreatieve samenwerkingsverbanden. Eind 2011 heeft de raad door middel van een motie het college opgedragen op zo kort mogelijke termijn en tegen zo laag mogelijke kosten uit het recreatieschap Vinkeveense Plassen en de Stichting Goois Natuurreservaat te treden.

Voor wat betreft het Goois Natuurreservaat (GNR) heeft Amsterdam eind 2011 per brief de deelname aan de samenwerkingsovereenkomst opgezegd per 1 januari 2012 en daarbij aangeboden om nog 3 jaar de jaarlijkse bijdrage te voldoen. Na een “agree to disagree” begin 2012 leidde dit tot een juridische procedure waarin Amsterdam de rechtbank verzocht voor recht te verklaren dat Amsterdam de samenwerkingsovereenkomst voor dit natuurreservaat rechtsgeldig heeft opgezegd. De uitspraak van de rechtbank in 2013 was niet gunstig voor Amsterdam (Amsterdam mocht de overeenkomst niet beëindigen volgens de rechtbank). Amsterdam heeft hoger beroep aangetekend bij het Gerechtshof. Op 22 juli heeft het Gerechtshof uitspraak gedaan en Amsterdam grotendeels in het gelijk gesteld. Amsterdam heeft de overeenkomst rechtsgeldig opgezegd met een opzegtermijn van 5 jaar (Amsterdam dient dus nog tot en met 2017 de jaarlijkse bijdrage te voldoen). Tegen dit oordeel zijn de Gooise gemeenten en GNR op 20 oktober 2014 in cassatie gegaan. Amsterdam zal bij de Hoge Raad verweer voeren. De lengte van deze procedure bij de Hoge Raad is nu nog niet te bepalen, maar zal naar verwachting nog ruim een jaar duren.

Geachte raadsleden,

Zoals u weet wil de gemeente Amsterdam uittreden uit twee recreatieve samenwerkingsverbanden. Eind 2011 heeft de raad door middel van een motie het college opgedragen op zo kort mogelijke termijn en tegen zo laag mogelijke kosten uit het recreatieschap Vinkeveense Plassen en de Stichting Goois Natuurreservaat te treden.

Voor wat betreft het Goois Natuurreservaat (GNR) heeft dit na een “agree to disagree” begin 2012 geleid tot een juridische procedure. Medio 2013 heeft de zitting bij de rechtbank in Amsterdam plaatsgevonden. De uitspraak was niet gunstig voor Amsterdam. Wij hebben hoger beroep aangetekend en medio 2014 vond de hoger beroep zitting plaats bij het Gerechtshof in Amsterdam. Op 22 juli heeft het Hof uitspraak gedaan en de gemeente Amsterdam grotendeels in het gelijk gesteld. Amsterdam mag uittreden en dient de Stichting nog 5 jaar na uittreden de jaarlijkse bijdrage te voldoen. Van dit vonnis is GNR op 20 oktober 2014 in cassatie gegaan. De gemeente Amsterdam zal zich bij de Hoge Raad verweren. De lengte van deze juridische procedure is nu nog niet te bepalen, maar het zal zeker nog een jaar duren voor de Hoge Raad zitting heeft gehouden en uitspraak doet.

GOOIS NATUURRESERVAAT

Nr. 181 12-6156-1.01.31

Notulen van de vergadering van het algemeen bestuur van de Stichting Gooisch Natuurreservaat, gehouden op **woensdag 27 juni 2012** om 14.30 uur in het gemeentehuis van Bussum, Brinklaan 35, 1404 EP Bussum.

Aanwezig:

prov. N-H	dhr. J.H.M. Bond	- voorzitter
Bussum	dhr. G.H.F. Boekhoff	- lid
Hilversum	dhr. J.P.H.M. van Gilse	- lid
Huizen	mw. P.J. van Hartskamp-de Jong	- lid
Hilversum	dhr. J.C.M. van der Heyden	- lid
Blaricum	mw. J.Z. de Joode-Baljet	- lid
Hilversum	mw. L.E.C. Jooren-van der Boor	- lid, tevens secretaris
prov. N-H	dhr. J.A. Kardol	- lid
Bussum	dhr. H.J.B. Lansink	- lid
Huizen	mw. J.H. Prins	- lid
Naarden	mw. W.E. de Vries-Kempes	- lid
Hilversum	dhr. J. de Wit	- lid
GNR	dhr. B. van der Moolen	- directeur-rentmeester, tevens ambtelijk secretaris
GNR	dhr. H. Hogeboom	- controller
GNR	mw. C.J.A. Kraaijkamp	- notuliste

Afwezig:

MB. prov. N-H	dhr. J.H. Köhne	- lid
ZB. Amsterdam	dhr. I.R. Manuel	- lid, en diens vervanger dhr. M.P. Verbeet
ZB. Amsterdam	dhr. F. Ossel	- lid, en diens vervanger dhr. D.A. van der Ree
MB. Laren	dhr. E.J. Roest	- lid, tevens plaatsvervangend voorzitter en diens vervangster mw. J. Timmerman-Hamers
ZB. prov. N-H	dhr. F.K. de Groot	- lid, en diens vervanger dhr. R. Meerhof

1. Opening

De heer Bond opent de vergadering en heet de bestuursleden van harte welkom, evenals het publiek op de tribune. Het valt de heer Kardol op dat bij afwezigheid van bestuursleden de plaatsvervangers niet aanwezig zijn. De heer Bond roept de leden op bij verhindering, zijn of haar vervanger te sturen.
(Zoals staat in het huishoudelijk reglement Artikel 1 punt 2. "Een lid, dat verhinderd is de vergadering bij te wonen, zorgt voor de oproeping van zijn/haar plaatsvervang(st)er.")

2. Notulen nr. 180 van de op 11 april 2012 gehouden vergadering van het algemeen bestuur

Naar aanleiding van:
Pagina 4, punt 5: de heer Kardol vraagt naar het Egalisatiefonds en de BTW-compensatie, punten die terug zouden komen op de agenda. De heer Boekhoff licht toe dat hier bedoelt werd dat het egalisatiefonds zou kunnen dienen als buffer voor het Gooise Natuurreservaat, dat gevoed zou kunnen worden uit de inkomsten van het BTW-compensatiefonds. Dit verhaal maakte onderdeel uit van de herziening van de SOK. De heer Bond zegt toe dat dit, na behandeling in het DB terugkomt in het AB.
De notulen nr. 180 worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen en ingekomen stukken

a. Ter informatie zijn de meest actuele nieuwe ledenlijsten van het dagelijks en het algemeen bestuur ontvangen. De heer Kardol merkt op dat de heer Köhne geen vervanger meer heeft. Door de provincie Noord-Holland zal hierop actie worden ondernomen.

b. De digitale aanlevering van de bestuursstukken gaf een aantal problemen. De heren Kardol, Köhne en mevrouw Prins zullen de stukken nog per post ontvangen. De overige bestuursleden zullen de stukken digitaal blijven ontvangen.

4. Jaarrekening 2011
De jaarrekening 2011 met bijbehorende accountantsverklaring d.d. 28 maart 2012 en de controlerapportage d.d. 5 juni 2012 worden besproken.

De heer Kardol vraagt naar de betekenis van de zin uit de agenda: "Alleen de participant gemeente Huizen heeft per brief van 27 april jl. meegedeeld te kunnen instemmen met de jaarrekening 2011." De heer Bond licht toe dat overige participanten hun goedkeuring al eerder in de DB vergadering hebben uitgesproken.

Pagina 6, personeel: er wordt gesproken over de incidentele bezuinigingstaakstelling en het inzetten van uitzendkrachten. De heer Kardol vraagt waarom hiervoor gekozen is, aangezien hier hogere kosten mee gemoeid zijn. De heer Bond antwoordt dat dit ter vervanging is van een langdurig zieke.

Pagina 19, punt 11. Bijdragen derden: de heer Kardol merkt op dat het werkelijke bedrag 2 ton hoger is dan in eerste instantie geschat. Hij vraagt waar dit bedrag vandaan komt. De toelichting staat bij baten en lasten, pagina 26, punt D.III. De heer Hogeboom vult aan dat de Subsidie Natuur- en Landschapsbeheer (SNL) is toegekend voor 6 jaar tot 2016, voor onderhoud natuurgebieden en recreatievoorzieningen. De heer Kardol vraagt of dit bedrag onzeker is. De heer Van der Moolen licht toe dat deze subsidie voor zes jaar is toegezegd, daarna is het afwachten. Met dit subsidiegeld moet wel het nodige gebeuren.

Pagina 23, B.II, nog te ontvangen subsidies: de heer Kardol vraagt naar de achtergrond van de ontvangen subsidies à € 471.110,=. De heer Hogeboom licht toe dat dit dezelfde SNL bijdrage betreft. De beschikking wordt afgegeven en uitbetaald na afloop van een dienstjaar. Het bedrag, uitbetaald in maart 2012 valt buiten de jaarrekening en is als ontvangen opgenomen.

a. Het algemeen bestuur besluit het negatieve resultaat ad € 14.151,- ten laste van het egalisatiefonds te brengen.
b. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening 2011 vast.

5. Jaarverslag 2011
Het jaarverslag 2011 wordt besproken. De heer Lansink vindt de jaarrekening en het jaarverslag ondoorzichtig en vraagt om een beknopt overzicht. De heer Van der Moolen antwoordt dat zo'n overzicht valt binnen de nieuwe werkwijze van het Goois Natuurreservaat, de output gestuurde begroting, met jaarwerkplannen en werkelijke realisaties en de bijbehorende begroting en werkelijke kosten. Dit veranderproces is nog in volle gang, maar volgend jaar kan het bestuur een dergelijk overzicht verwachten.

Het algemeen bestuur neemt met instemming kennis van het jaarverslag 2011.

6. Processchema

De notitie met kenmerk 12-6152-1.01.71 wordt besproken en de directeur-rentmeester geeft een toelichting op de voortgang van de onderdelen. Op een aantal fronten wordt de organisatie doorgelicht om tot verbeteringen te komen. Op 4 hoofddomeinen worden stappen onderscheiden, die geregeld met het DB worden besproken. Tot dusver de huidige stand van zaken:

Bestuursmodel

Binnen de organisatie wordt een notitie uitgewerkt met scenario's. De eigen integrale doorontwikkeling van de stichting en een model met meer uitbesteding. Er wordt gewerkt aan een heldere eigen toekomstvisie. Tegelijkertijd vindt een traject plaats op provinciaal niveau over samenwerking. Het provinciale traject zal in september conclusies presenteren. Binnen het Goois Natuurreservaat zal dan de visie en de lijn helder moeten zijn, zodat duidelijk is wat geboden kan worden binnen een samenwerking.

Financiën

Een output georiënteerde begroting is opgezet. Werkjaarplannen worden gerelateerd aan onderdelen binnen deze begroting. Op 10 juli vergadert de Financiële Adviescommissie (FAC) over hoe om te gaan met de BTW-compensatie en het prijscompensatieprincipe. Deze notitie komt in september in het DB en in het najaar in het AB.

In de te ontwikkelen scenario's worden de mogelijke bezuinigingen voor 2013 gekoppeld aan de invoering van het beheerregistratiesysteem. Het hele gebied is over twee weken geïnventariseerd en de gegevens zullen dan in het systeem worden ingevoerd. In het najaar zal aan het DB de inventarisatie gepresenteerd worden, waarop de eerste voorstellen georiënteerd kunnen worden om te komen tot investeringen of juist tot bezuinigingen. De huidige kwaliteit van het beheer en onderhoud zal dit uitwijzen.

In najaar 2012 en voorjaar 2013 zullen ook nadere voorstellen gedaan worden voor de begroting van 2013 en verder. Nadere uitwerking van de output en de gegevens uit het beheerregistratiesysteem maakt dat wellicht nog een pas op de plaats gemaakt moet worden.

Binnen het Gooi is het Goois Natuurreservaat bezig met het ontwikkelen van verdienmodellen. Aanbiedingen vanuit vrijwilligers en andere betrokkenen, om het Goois Natuurreservaat te helpen wordt op ingespeeld (o.a. opzetten van een strategische denktank) In samenwerking met Itrovator is ook het benaderen van nieuwe doelgroepen een aandachtspunt. De Steunstichting zal ook zoeken naar extra ondersteuningsmogelijkheden.

Het Goois Natuurreservaat is een kortdurend verband aangegaan met een fondsenwerver. Deze zal een bedrijfsscan maken van de huidige bedrijfsbegunstigers en met voorstellen komen voor nieuw aan te trekken bedrijfbegunstigers. Ook andere bedrijven geven aan geïnteresseerd te zijn in het steunen van het Goois Natuurreservaat.

De directeur-rentmeester hoop dat de huidige contacten en het netwerk concrete afspraken en positieve resultaten zullen opleveren.

Personeel en Organisatie

Met medewerking van de procesmanager vanuit Hilversum wordt de organisatiestructuur onder de loep genomen, met name de formatieverandering voor de komende jaren. Ook bij vervanging moet helder zijn op welke onderdelen inzet nodig is.

Door de vele telefoontjes is er merkbaar tekort aan toezicht en handhaving in de terreinen. Als voorbeeld noemt hij de overlast van mountainbikers in het Spanderswoud. Een groep bewoners dreigde met het beëindigen van het begunstigerschap van 200 mensen, omdat het GNR niets deed aan de overlast van

mountainbikers, met name in de weekeinden. Door in gesprek te gaan met de buurt, lukt het te werken aan de oplossing van het probleem. Er is draagvlak nodig om te veranderen. Het Gooise Natuurreservaat is bezig met onderzoek naar het extern inhuren van toezicht en handhaving. Hierop moet de komende jaren extra worden ingezet.

Een aantal vrijwilligersorganisaties, waaronder VVG, IVN, vogelwerkgroep, KNVV, Naerdincklant, zullen gezamenlijk vanuit de infoschuur tot milieueducatie komen. Dit zal vanaf augustus gaan lopen. Voor oktober staat de officiële opening gepland.

In overleg met de Klankbordgroep Gebruikers Terreinen Goois Natuurreservaat is een beleidsnotitie vrijwilligers opgesteld. De organisatie wil komen tot meer mogelijkheden en inzet van vrijwilligers. Uiteindelijk zal de notitie ook uitgewerkt worden tot een handboek voor de vrijwilliger.

De directeur-rentmeester is bezig met een visietraject, een nieuwe toekomstige visie voor het Goois Natuurreservaat. Dit punt komt terug op de agenda.

Veel projecten zijn inmiddels succesvol afgerond, zoals het Speelbos en het fietspad Rondje Laarder Wasmeer. Uit de vele aanvragen voor gebruik van het Speelbos blijkt dat deze voorziet in een behoefte van de burgers. Met giften van vele partijen is dit Speelbos gerealiseerd.

De organisatie is bezig met het onderwerp duurzaamheid, besparing op geld, energie en grondstoffen. Digitalisering, het wagenpark, energiebesparing enz. De resultaten van dit onderzoek zullen in december bekend zijn.

Beheer
Het beheerregistratiesysteem is al besproken. Het invoeren van de data in het systeem kan bijna plaatsvinden.

De heer Lansink vraagt of dit najaar daadwerkelijk structurele bezuinigingen voorgesteld worden. De heer Bond antwoordt dat de begrotingsverantwoordelijkheid ligt bij het DB en het AB haar oordeel geeft in december.

De heer Kardol merkt op dat er veel in gang gezet is, wat positief klinkt, maar had verwacht dat het proces eerder klaar zou zijn. Hij vraagt of de richting van de besluitvorming eind van dit jaar verwacht kan worden. De heer Bond beaamt dat die ambitie in de tijdslijn er is. In het proces is men echter afhankelijk van andere partners, wat zorgt voor vertraging. Ook de omvang van het proces is heel groot. In de praktijk blijkt de ambitie niet haalbaar. In december zal het dagelijks bestuur wel met concretere voorstellen komen, nog niet in de volle omvang, maar wel op onderdelen.

Het algemeen bestuur neemt kennis van de voortgangsnotitie

7. Samenwerkingsovereenkomst tussen de participanten
Wegens de afwezigheid van de heer Roest licht de heer Bond toe dat het gaat om een aanpassing van de huidige SOK, omdat deze voldoet. Deze herziening en vernieuwing van de statuten horen bij de eindfase van het traject en zal weer op de agenda staan van het AB in december.

8. Voortgang wens tot uittreding gemeente Amsterdam.
De heer Bond geeft als participant van het Goois Natuurreservaat een mondelinge toelichting op de voortgang in de wens tot uittreding van de gemeente Amsterdam. Het bestuur wordt op hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

9. Voortgang projecten
Ter vergadering geeft de directeur-rentmeester een toelichting op de lopende projecten.

a. Monnikenberg (en HOV)
De heer Van der Moolen licht toe dat de overeenkomsten voorliggen, die gesloten zijn met vier partijen namelijk: Merem, HPG, TGZ en GNR. Het Masterplan Monnikenberg behelst de ruimtelijke ontwikkeling van een innovatief regionaal zorgpark, landgoed wonen en het landgoed beheer (41ha). Het beheer bestaat uit gericht verder werken aan natuurbeheer en ontwikkeling, op basis van de eerste inrichtingsschets van het Alterra advies.
Tijdens de besprekingen is het Duurzaam Monnikenberg Groenfonds bedacht, waarin de andere participanten jaarlijks, een bedrag storten voor de duur van 99 jaar en een eerste initiële investering storten van € 167.000,-. Hiermee kan het Goois Natuurreservaat de plannen voor het landgoeddeel qua natuurbeheer en natuurontwikkeling realiseren. Met medewerking van de gemeente Hilversum ligt het voorontwerp bestemmingsplan tot 12 juli a.s. ter inzage. De informatieavonden zijn door relatief zeer weinig mensen bezocht. Het is moeilijk mensen te informeren, maar het traject loopt goed. Het algemeen bestuur wordt gevraagd in te stemmen met de ondertekening van de overeenkomsten.

Hieraan gekoppeld speelt het HOV traject. De heer Van der Moolen licht toe aan de hand van een kaart, hoe de toekomstige HOV zal gaan lopen. Gekoppeld hieraan is de discussie over het ecoduct voor de weg over Anna's Hoeve en de spoorlijn en de ondertunneling van de A27, om tot ontsnippering te komen en de bossen van de Lage Vuursche met de overige gebieden te verbinden.

Mevrouw Prins vraagt naar de financiële consequenties als een Monnikenberg partner haar afdracht aan het groenfonds niet kan voldoen. Dit risico is echt aanwezig en wat is dan het scenario? De heer Van der Moolen licht toe dat dit risico vermindert door een direct opeisbare boete van 250 ton. Het contract kent daarnaast een kettingbeding. De toekomst is voor iedereen gewis ook voor het Goois Natuurreservaat. Ook de andere partijen ervaren onzekerheid over het beheer van hun achtertuin.
De heer Bond merkt op dat het in deze tijden ongelooflijk is dat er voor 99 jaar een deal gesloten is met 3 partijen. Hier zit altijd een risico aan, maar de overeenkomst is goed qua financiën, termijn en partijen. De partijen hebben hierin ieder een eigen belang en er bestaat een sterke juridische positie door het contract.

De heer Kardol vraagt naar de al getekende contracten en overeenkomsten en wat de rol is tussen het AB en DB in dit geval? De heer Bond licht toe dat er een voorbehoud gemaakt is onder goedkeuring van het algemeen bestuur. De heer Kardol vond dit voorbehoud niet terug in de stukken. Volgens de heer Bond alleen de nu van belang zijnde stukken zijn uitgereikt.
De heer De Wit vraagt naar de ontwikkeling van het klooster op de Monnikenberg. Hij vraagt welk financieel risico het Goois Natuurreservaat loopt bij de ontwikkeling van het klooster. De heer Bond antwoordt dat er geen financiële risico's zijn en het Goois Natuurreservaat zich ook niet als projectontwikkelaar zal opstellen.

Het algemeen bestuur stemt in met de door het dagelijks bestuur ondertekende overeenkomsten en stemt in met het oprichten van het Duurzame Monnikenberg Groenfonds.

b. Crailo
De heer Van der Moolen geeft een toelichting aan de hand van kaartmateriaal.
De aanbesteding is niet gelukt en de provincie Noord-Holland, de gemeenten en andere betrokkenen zijn bezig met herontwikkeling. Een nieuw ambitiedocument is vastgesteld. In het najaar verwacht hij overleg over een nieuwe SOK tussen de partijen en uitkomsten van een haalbaarheidsonderzoek naar een crematorium. Ook met manege Blokker zijn de gesprekken in een afrondende fase. Voor de verplaatsing van een andere manege stuurt men ook op een nieuwe locatie daar.

c. Natuurbrug Laarderhoogt
Rijkswaterstaat en de provincie Noord-Holland praten over de aanbesteding van het ecoduct Laarderhoogt, die waarschijnlijk dit najaar zal plaatsvinden. Men zoekt mogelijkheden voor het vullen van het financiële tekort en in augustus praat men verder over de realisatie van het ecoduct. De heer Van der Heyden vraagt naar de hoogte van het tekort. De heer Van der Moolen geeft aan dat het Goois Natuurreservaat ongeveer 2 ton zou bijdragen, waarvan de helft in zandlevering, dat gekoppeld zal zijn aan andere projectuitvoeringen. Het Goois Natuurreservaat heeft er alle belang bij dat dit ecoduct er gaat komen. De heer Kardol vraagt of de problemen met de omwonenden zijn opgelost. De heer Van der Moolen antwoordt dat de Raad van State uitspraak heeft gedaan, waarbij de bezwaar en beroepsmakers in het ongelijk gesteld zijn.

d. Gijzenveen
De heer Van der Moolen geeft een toelichting aan de hand van een gebiedskaart. Gijzenveen is een gebied tussen de Hilversumse Meent en Bussum. Het trapveldje voor de jeugd blijft behouden. Een deel van het land wordt verlaagd tot moerassig gebied, dat Arcadis zal gaan uitvoeren. Met faunatunnels komen verbindingen onder de weg door, richting het Naardermeer. De uitkomsten van de workshop 'wat te doen met Fort werk 1' worden binnenkort bekend gemaakt. De kosten voor de herontwikkeling van het gebied en het fort kunnen dan berekend worden. Het accent ligt op natuurontwikkeling, fauna ontwikkeling en recreatie. Ook komen er wandelmogelijkheden.

De heer Lansink vraagt waar de naam Gijzenveen vandaan komt. Het is een historische naam, die te vinden is op oude kaarten uit 1740. (zie bijlage 1)
De heer Lansink vraagt naar een veilige oversteek voor wandelaars. De heer Van der Moolen zal dit als aandachtspunt noteren.

De heer De Wit vraagt naar de financiering voor de aanleg en de beheerkosten. De heer Van der Moolen zegt geen accuraat beeld te hebben van de beheerkosten. Vanuit het Goois Natuurreservaat worden projectvoorstellen ingediend bij de Steunstichting. Hoe deze beheerlast terugkomt op de begroting daar komt hij op terug.

Mevrouw Van Hartskamp vraagt naar het grotere geheel en welk belang de ontwikkeling van dit gebied heeft. De heer Van der Moolen licht toe dat dit gebied de enige schakel is tussen de gebieden er boven (o.a. Naardermeer en Gooimeer). Het is de aansluiting van het ene naar het andere natuurgebied. De enige doorgang en verbinding met het Gooi, onderdeel van de EHS en onderdeel van de Groene Schakel. Het project loopt al jaren en het sluitstuk is de inrichting en het beheer. De verbinding is bovenaan wel erg smal en is vooral bedoeld voor kleinere diersoorten.

e. Zonnestraal
De heer Van der Moolen licht toe dat er gesprekken zijn tussen de partijen: gemeente Hilversum, de Alliantie, Zonnestraal BV en het Goois Natuurreservaat aangevuld door de provincie Noord-Holland en de Rijksdienst voor Monumenten. Gezocht wordt naar oplossingen voor ruimtelijke problemen o.a. het parkeren. Over aantal maanden verwacht hij verdere vervolgstappen. Mevrouw Jooren merkt

op dat de gemeente Hilversum Zonnestraal op de werelderfgoedlijst wil krijgen, hierover zijn zij in gesprek. Er ligt nog geen definitieve inrichtingsvariant.

f. Zwaluwenberg
De heer Van der Moolen licht toe dat de aanleg van ecoduct Zwaluwenberg in uitvoering is en de spoorbaan reeds is overdekt met de liggers. Nu worden de pijlers op de Rijksweg voorbereid, om de liggers voor de bouwvak nog te kunnen plaatsen. Het deel van de brug over de Utrechtseweg (N417) zal nog in aanbesteding komen bij de provincie Noord-Holland.

g. Bosomvormingsprojecten
In het Spanderswoud wordt een omvormingsproject uitgevoerd, waarbij bos omgevormd wordt naar heidegebied. Het project wordt kleiner dan gepland vanwege mindere financiële mogelijkheden. Fase 2 wordt binnenkort gestart. Teer punt is de aanwezigheid van een dassenfamilie. Het plan is hierop aangepast. De eerste resultaten zijn zichtbaar en het project loopt op schema. De heer Van der Moolen nodigt het bestuur uit om eens te komen kijken.

De heer Bond merkt op dat bomenkap door het Goois Natuurreservaat bij de burgers een negatief beeld oplevert. Communicatie vooraf is hierbij zeer belangrijk voor het imago van het Goois Natuurreservaat. Mevrouw Van Hartskamp merkt op dit negatieve beeld inderdaad te begrijpen en onderstreept de woorden van de voorzitter.

10. Rondvraag
De heer Lansink vraagt naar de uitkijktoren. Welke reden was er voor afbraak en het uitblijven van wederopbouw?

De heer Van der Moolen antwoordt dat de uitkijktoren onveilig was en opknappen niet meer mogelijk. Een nieuwe toren was te kostbaar. De heer Bond vult aan dat de verantwoordelijkheid voor het Goois Natuurreservaat aan de orde was. De heer Boekhoff merkt op dat er een prijsvraag is geweest voor het ontwerpen van een nieuwe toren. Het winnende ontwerp was echter te kostbaar om te realiseren.

Mevrouw Prins verzoekt om inzicht of een toelichting over de Stichting Steun Goois Natuurreservaat. De heer Van der Moolen zegt toe dit te agenderen.

Mevrouw De Vries heeft uit de krant opgemaakt dat de gemeenteraad van Laren op het punt staat een andere keuze te maken voor de plaatsing van een crematorium. De heer Van der Moolen merkt op dat dit een eigenstandig gemeentelijk traject is, waar de politiek zelf een besluit over neemt. Voor het bedrijventerrein Crailo betekent dit misschien verlies van een gegadigde.

11. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen en sluit de vergadering.

-.-.-.-.-.-.-

Volgende vergadering algemeen bestuur woensdag 12 december 2012 om 14.30 uur in het gemeentehuis van de gemeente Huizen.

12-6156-1.01.31

Vastgesteld d.d. 12 december 2012

J.H.M. Bond
voorzitter

L.E.C. Jooren-van der Boor
secretaris

Bestuursbesluitenlijst
bij notulen vergadering nr. 181, algemeen bestuur Stichting Gooisch Natuurreservaat
d.d. 27 juni 2012

Besluitnr	Bij agenda punt	Datum vergadering	Bestuursbesluit
24	9a	27 juni 2012	Het algemeen bestuur stemt in met de door het dagelijks bestuur ondertekende overeenkomsten Monnikenberg en stemt in met het oprichten van het Duurzame Monnikenberg Groenfonds.
23	6	27 juni 2012	Het algemeen bestuur neemt kennis van de voortgangsnotitie over het processchema, met kenmerk: 12-6152-1.01.71
22	5	27 juni 2012	Het algemeen bestuur neemt met instemming kennis van het jaarverslag 2011.
21	4	27 juni 2012	a. Het algemeen bestuur besluit het negatieve resultaat ad € 14.151,- ten laste van het egalisatiefonds te brengen. b. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening 2011 vast.
20	2	27 juni 2012	De notulen nr. 180 worden ongewijzigd vastgesteld.

Bijlage 1

In het kader van de planvorming voor dit gebied is ontdekt dat op oude kaarten het gebied wordt gekenmerkt door aanwezig open water en wordt aangeduid als `Gijzenveen': een aanwijzing voor het voorkomen van een veenlens waarop water stagneert.

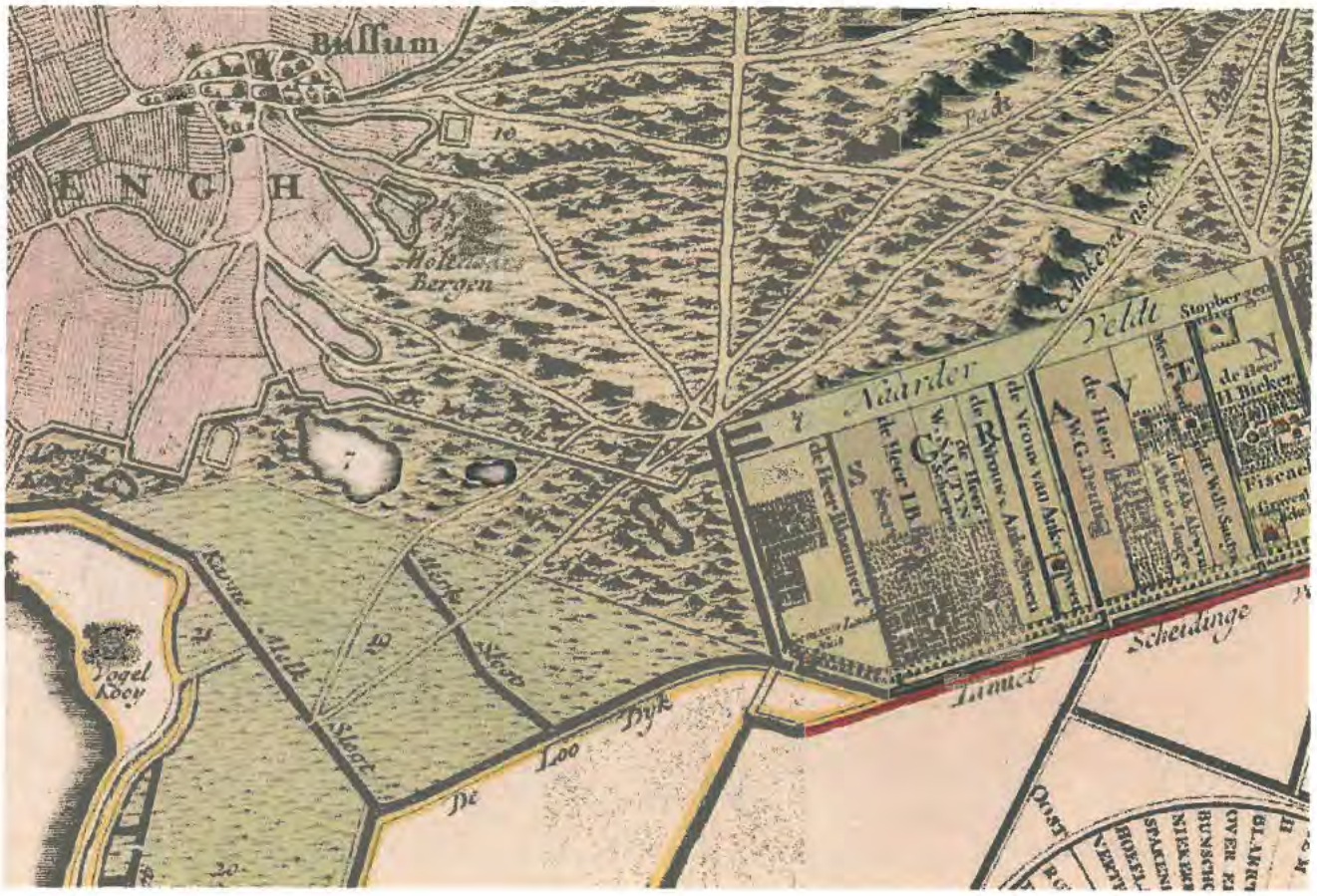

Afb. 7: Nieuwe kaart van 't Gooilant (), R. Otten en J. Otten 1740.
Het plangebied bevindt zich (bij benadering) bij de waterplas bij nr. 7 wat in de legenda wordt aangeduid met Gijzenveen.

Kaart bronnen:

- Nieuwe kaart van 't Gooilant (), R. Otten en J. Otten 1740.
- Kaart van gooiland. Na de heideverdeling van 1843, 1845.

aanvullend:
Het, op verzoek van GNR, door professor Sevink uitgevoerde bodemkundig onderzoek bevestigt het op deze kaarten weergegeven oorspronkelijke karakter van het landschap: in de ondergrond is het reliëf met duinen en dalen met podzolbodems nog aanwezigen en in het terrein tussen Meentweg en Koedijk is nog steeds een veenlaag aanwezig. Een dergelijk landschap (met waardevolle milieugradiënten van hoog naar laag, van droog naar nat en van voedselarm naar matig voedselrijk) was als gevolg van kwelwater uit het Gooi en hoge grondwaterstanden en veenvorming in de Vechtstreek ooit karakteristiek voor de randen van het Gooi met het Vechtdal. Gijzenveen verwijst historisch gezien daarmee niet alleen naar de juiste oorspronkelijke naam van het terrein, maar verwijst tevens naar dit vrijwel verdwenen landschapstype.

AFSCHRIFT

arrest

GERECHTSHOF AMSTERDAM

afdeling civiel recht en belastingrecht, team II

zaaknummer gerechtshof : 200.134.957/01

zaak-/rolnummer rechtbank : C/13/520248 / HA ZA 12-764

arrest van de meervoudige burgerlijke kamer van 22 juli 2014

inzake

de publiekrechtelijke rechtspersoon **GEMEENTE AMSTERDAM**,
zetelend te Amsterdam,
appellante,
advocaat: mr. I.M.C.A. Reinders Folmer te Amsterdam,

tegen:

de publiekrechtelijke rechtspersonen:
1. **PROVINCIE NOORD-HOLLAND**, zetelend te Haarlem,
2. **GEMEENTE BLARICUM**, zetelend te Blaricum,
3. **GEMEENTE BUSSUM**, zetelend te Bussum,
4. **GEMEENTE HILVERSUM**, zetelend te Hilversum,
5. **GEMEENTE HUIZEN**, zetelend te Huizen,
6. **GEMEENTE LAREN**, zetelend te Laren,
7. **GEMEENTE NAARDEN**, zetelend te Naarden,
en
8. de stichting **STICHTING GOOISCH NATUURRESERVAAT**,
gevestigd te Hilversum,
geïntimeerden,
advocaat: mr. P.F.P. Nabben te Haarlem.

1. Het geding in hoger beroep

De appellante wordt hierna Amsterdam genoemd, de geïntimeerden sub 1 tot en met 7 tezamen de Provincie c.s. en de geïntimeerde sub 8 GNR.

1.1 Amsterdam is bij dagvaarding van 18 september 2013 in hoger beroep gekomen van het vonnis met bovengenoemd zaak-/rolnummer van de rechtbank Amsterdam van 17 juli 2013, gewezen tussen Amsterdam als eiseres en de Provincie c.s. en GNR als gedaagden (hierna: het vonnis).

1.2 Amsterdam heeft bij memorie twaalf grieven geformuleerd, haar eis gewijzigd, producties overgelegd en bewijs aangeboden, met conclusie, kort gezegd, dat het hof het vonnis zal vernietigen en alsnog -uitvoerbaar bij voorraad- zal beslissen overeenkomstig de eis in randnummer 89 van haar memorie.

1.3 Daarop hebben de Provincie c.s. en GNR geantwoord, producties overgelegd en bewijs aangeboden, met conclusie, kort gezegd, dat het hof het vonnis zal bekrachtigen met veroordeling van Amsterdam, uitvoerbaar bij voorraad, in de kosten.

1.4 Partijen hebben de zaak ter zitting van 22 mei 2014 doen bepleiten, Amsterdam door mr. A.L. Bervoets, advocaat te Amsterdam en de Provincie c.s. en GNR door mr. Nabben, voornoemd, ieder aan de hand van pleitnotities die zijn overgelegd. Bij die gelegenheid heeft Amsterdam nog een productie overgelegd.

1.5 Ten slotte is arrest gevraagd.

2. Beoordeling

2.1 De rechtbank heeft in het vonnis onder 2.1 tot en met 2.17 de feiten vastgesteld die zij tot uitgangspunt heeft genomen. Deze feitenvaststelling is in hoger beroep niet in geschil, zodat deze het hof tot uitgangspunt dient.

2.2 Het gaat in deze zaak, samengevat, om het volgende.

2.2.1 GNR is in 1932 opgericht door de Provincie c.s. en Amsterdam (hierna: tezamen de participanten). Het bestuur van GNR bestaat uit vertegenwoordigers van de participanten. Statutair doel van GNR is de instandhouding van natuurschoon in het Gooi door verkrijging van terreinen (thans ongeveer 2700 hectare) teneinde deze "ten eeuwigen dage" ongeschonden als natuurreservaat te behouden en het publiek de vrije toegang tot en het genot van natuurschoon te verzekeren.

2.2.2 De geldmiddelen van GNR bestaan onder meer uit bijdragen van de participanten. In de jaren 1932 tot en met 1981 heeft Amsterdam steeds de helft van het exploitatietekort van GNR gefinancierd. In de jaren 1982 tot en met 1990 heeft Amsterdam haar bijdrage in drie stappen verlaagd tot 10 %. De overige participanten droegen steeds de rest van het exploitatietekort.

2.2.3 Medio 1992 hebben de participanten een overeenkomst gesloten (hierna: de participantenovereenkomst) die, kort en zakelijk weergegeven, inhoudt dat de participanten bijdragen in het nadelig saldo van GNR over enig boekjaar volgens de verdeelsleutel: de Provincie 25 %, Amsterdam 10 % en de overige gemeenten gezamenlijk 65 % naar rato van hun inwonertal. Niet eerder dan tien jaar na het sluiten van de overeenkomst kunnen de participanten zich beraden over de vraag of en zo ja, in hoeverre er verandering in de verdeelsleutel dient worden gebracht.

2.2.4 Bij brief van 14 mei 2001 heeft GNR de participanten voorgesteld de participantenovereenkomst voor twee periodes van vijf jaar ongewijzigd voort te zetten tot en met 2011. Bij brief van 1 augustus 2001 heeft Amsterdam onder meer geantwoord geen bezwaar te hebben tegen het verlengen van de participanten-overeenkomst voor de jaren 2002 tot en met 2011.

2.2.5 In de jaren 2010 en 2011 is in bestuursvergaderingen van GNR bij herhaling aan de orde geweest de vraag of Amsterdam voornemens was zich uit GNR terug te trekken. De vertegenwoordiger van Amsterdam heeft in dat kader gewezen op de nota "Amsterdamse inzet in het Metropolitaan Landschap" en opgemerkt dat GNR omdat haar gebied niet in de directe invloedsfeer van Amsterdam ligt, gezien wordt als het tweede echelon en (in oktober 2011) dat bezien wordt binnen welke termijn de deelname van Amsterdam aan GNR en de participantenovereenkomst zal worden beëindigd.

2.2.6 Op 12 oktober 2011 is in de gemeenteraad van Amsterdam een motie aangenomen met als besluit onder meer zo snel mogelijk uit GNR te treden, bij voorkeur per 1 januari 2012, en met het verzoek aan het college van burgemeester en wethouders een eventuele verlenging eerst voor te leggen aan de gemeenteraad.

2.2.7 Bij brief van 6 december 2011, gericht aan het bestuur van GNR en de bestuurscolleges van de Provincie c.s., heeft Amsterdam de participanten-overeenkomst opgezegd per 1 januari 2012. Als reden voor opzegging geeft Amsterdam op de resultaten van de bestuursopdracht "betrokkenheid van Amsterdam in het Metropolitaan Landschap". Voorts is in deze brief opgenomen dat Amsterdam bereid is de (overige) participanten de jaarlijkse bijdrage te vergoeden over de jaren 2012, 2013 en 2014 onder de voorwaarde dat Amsterdam uit GNR kan treden.
GNR heeft Amsterdam bij brief van 22 december 2011 onder meer geantwoord dat opzegging niet mogelijk is omdat aard en inhoud van de participantenovereenkomst daaraan in de weg staan en de overeenkomst ook niet voorziet in de mogelijkheid van opzegging, hetgeen een bewuste keuze is geweest.
Bij brief van 16 maart 2012 heeft Amsterdam onder meer geantwoord dat de participantenovereenkomst een duurovereenkomst is en naar vaste jurisprudentie in zijn algemeenheid opzegbaar.

2.3 Amsterdam heeft de Provincie c.s. en GNR in rechte betrokken en onder meer een verklaring voor recht gevorderd dat zij de participantenovereenkomst rechtsgeldig heeft opgezegd per 1 januari 2012.
De rechtbank heeft het verweer van GNR verworpen dat Amsterdam niet kan worden ontvangen in haar vordering jegens haar, omdat zij niet een van de participanten is (rechtsoverweging 4.1). Voorts heeft de rechtbank overwogen dat de participantenovereenkomst een duurovereenkomst is die voor onbepaalde tijd is aangegaan en in beginsel opzegbaar is (rechtsoverweging 4.3), maar dat opzegging alleen mogelijk is als Amsterdam daarvoor een voldoende zwaarwegende grond heeft en dat Amsterdam die niet had (rechtsoverweging 4.6). Op die grond heeft de rechtbank de vordering tegen alle gedaagden afgewezen.

2.4 Grief 1 houdt in dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de participantenovereenkomst een duurovereenkomst is en dat deze geen bepaling bevat over de opzegbaarheid.

2.4.1 Volgens Amsterdam voorziet de overeenkomst in een opzegmogelijkheid, omdat de verdeelsleutel iedere tien jaar kan worden herzien en de bijdrage kan worden teruggebracht naar nul. Volgens haar duiden zowel de tekst van de overeenkomst, de bedoeling van partijen als de uitvoering die partijen daaraan hebben gegeven op een bijdrageverplichting en daarmee op een overeenkomst die om de tien jaar diende te worden verlengd.

2.4.2 De Provincie c.s. voeren daartegenover primair aan dat de participanten-overeenkomst een niet-opzegbare overeenkomst is. Nadat gebleken was de financiële verplichtingen van de participanten niet konden worden vastgelegd in de statuten van GNR, zijn deze opgenomen in de participantenovereenkomst. Daarbij is aangesloten bij de doelstelling van GNR om "ten eeuwigen dage" ongeschonden natuurbehoud te waarborgen. Statutair is uitgesloten dat deze doelstelling ooit wordt gewijzigd, zodat de participantenovereenkomst niet opzegbaar is. Daarom voorziet de participanten-overeenkomst op geen enkele wijze in een opzegmogelijkheid.

2.4.3 Het hof neemt tot uitgangspunt dat de vraag hoe in een schriftelijk vastgelegde overeenkomst de verhouding van partijen is geregeld niet kan worden beantwoord op grond van alleen een taalkundige uitleg van de bepalingen van dat contract, maar dat daarbij van belang is de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan deze bepalingen mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. Daarbij kan mede van belang zijn tot welke maatschappelijke kringen partijen behoren en welke rechtskennis van zodanige partijen kan worden verwacht.
Niet in geschil is dat de participantenovereenkomst geen opzegbepalingen bevat. Aan de uitleg van de Provincie c.s. dat de participantenovereenkomst nooit of te nimmer opzegbaar zou zijn, moeten hoge eisen worden gesteld gelet op het ongebruikelijke karakter daarvan in het licht van het algemeen aanvaarde beginsel dat ook niet aflopende duurovereenkomsten in beginsel opzegbaar zijn. Het belangrijkste argument van de Provincie c.s. dat GNR "ten eeuwigen dage" het natuurgebied in stand dient te houden, miskent dat deze norm zich richt tot GNR als beheerder van de haar ter beschikking gestelde natuurgebieden maar niet tot de participanten zelf. Nu in toelichting op de participantenovereenkomst voorts niets is opgenomen waaruit de onopzegbaarheid daarvan kan volgen, de participanten -allen overheden- geacht worden over voldoende juridische kennis te beschikken om zich dat te realiseren, en dat ook niet uit het gedrag van de participanten jegens elkaar kan volgen, verwerpt het hof de uitleg van de Provincie c.s.
Amsterdam heeft in hoger beroep gesteld dat de participantenovereenkomst een aflopende overeenkomst is die telkens na ommekomst van een termijn van tien jaar verlengd dient te worden. Dat de participanten zich iedere tien jaar kunnen beraden over de vraag of en zo ja in hoeverre er verandering in de in artikel 1 van de participantenovereenkomst bedoelde verdeelsleutel voor de bijdrageverplichting moet worden gebracht kan die conclusie niet dragen, De enkele (theoretische) mogelijkheid

dat de bijdrage op 0 % zou kunnen worden gesteld, brengt ook niet mee dat Amsterdam daarmee feitelijk ontslagen zou zijn uit al haar verplichtingen uit de participantenovereenkomst, omdat deze in artikel 5 ook nog rept van kostenconsequenties van extreme calamiteiten. Terecht is Amsterdam er daarom vanuit gedaan dat voor beëindiging van de participantenovereenkomst opzegging vereist was, gelijk zij heeft gedaan.
Tegen de achtergrond van dit een en ander komt het hof, evenals de rechtbank, tot de conclusie dat de participantenovereenkomst een duurovereenkomst is die voor onbepaalde tijd is aangegaan en die in beginsel opzegbaar is. De eerste grief slaagt daarom niet.

2.5 De grieven 2 tot en met 11 lenen zich voor gezamenlijke behandeling, omdat zij -naar de kern genomen- alle zijn gericht tegen het oordeel van de rechtbank dat Amsterdam geen voldoende zwaarwegende grond had voor de vereiste opzegging van de participantenovereenkomst.

2.5.1 Volgens Amsterdam heeft de participantenovereenkomst een subsidieachtig karakter, omdat het enkel een financiële verstrekking betreft van een bestuursorgaan met het oog op bepaalde activiteiten van de ontvanger anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten. Een beleidswijziging van het bestuursorgaan, zoals voortvloeit uit de bestuursopdracht "betrokkenheid van Amsterdam in het Metropolitaan Landschap", vormt een goede grond voor opzegging, temeer daar deze is ingegeven door een noodzaak tot bezuinigen en inwoners van Amsterdam steeds minder belang hebben bij het natuurschoon in het Gooi. Nu Amsterdam haar bijdrage in het verleden al driemaal heeft verlaagd was bovendien voor de Provincie c.s. te verwachten dat zij in de toekomst haar bijdrage zou beëindigen.

2.5.2 Zowel in eerste aanleg als in hoger beroep hebben de Provincie c.s. erop gewezen dat tussen de participanten een langdurige en hechte relatie bestaat die al dateert van 1932 en in 1992 is geformaliseerd in de participantenovereenkomst. De Provincie c.s. hebben erop mogen vertrouwen dat deze relatie tot in lengte van jaren zou voortduren, te meer daar GNR forse investeringen heeft gedaan, zoals vastgelegd in de Beheervisie en Beheerplan 2010-2019.

2.5.3 Of en, zo ja, onder welke voorwaarden een duurovereenkomst die voor onbepaalde tijd is aangegaan opzegbaar is, wordt bepaald door de inhoud daarvan en door de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen. Indien, zoals hier, wet en overeenkomst niet voorzien in een regeling van de opzegging, geldt dat de overeenkomst in beginsel opzegbaar is. De eisen van redelijkheid en billijkheid kunnen in verband met de aard en inhoud van de overeenkomst en de omstandigheden van het geval meebrengen dat opzegging slechts mogelijk is indien een voldoende zwaarwegende grond voor de opzegging bestaat. Uit diezelfde eisen kan, eveneens in verband met de aard en inhoud van de overeenkomst en de omstandigheden van het geval, voortvloeien dat een bepaalde opzegtermijn in acht moet worden genomen of dat de opzegging gepaard moet gaan met het aanbod tot betaling van een (schade)vergoeding.

Niet in geschil is dat de participanten gedurende ongeveer tachtig jaar hebben samengewerkt ten einde het in het Gooi aanwezige natuurschoon te behouden en daarvoor ook de afgelopen jaren grote investeringen hebben gedaan, terwijl het beheer daarvan alleen mogelijk is indien daarvoor voldoende geldmiddelen worden verkregen. Bij een zo langlopende samenwerking past niet dat deze, zoals ook uit het verweer van de Provincie c.s. voortvloeit, wordt beëindigd met inachtneming een opzegtermijn van slechts 26 dagen, ook al was dit een opzegging tegen het einde van de in de participantenovereenkomst opgenomen tienjarige termijn voor heroverweging van de participantenbijdrage en ook al had Amsterdam in de daaraan voorafgaande periode laten doorschemeren dat zij haar positie aan het heroverwegen was. Het gevolg van het voorgaande is dat de opzegging van Amsterdam geen doel heeft getroffen. Dat Amsterdam bij haar opzegging heeft aangeboden om nog drie jaar de jaarlijkse bijdrage te betalen leidt niet tot een andere conclusie.

2.6 Naar het oordeel van het hof dient in een geval als dit een opzegtermijn van ten miste één jaar in acht te worden genomen teneinde de resterende participanten de gelegenheid te geven het te voeren beleid aan te passen. Bovendien dient te worden opgezegd tegen het einde van een overeengekomen termijn, zoals de in artikel 1 lid 2 van de participantenovereenkomst opgenomen vijfjaarlijkse periode. Dat tegen het einde van een overeengekomen periode dient te worden opgezegd heeft Amsterdam -zij het veel te laat- ook onderkend nu zij heeft opgezegd tegen het einde van een tienjaarlijkse periode.
De grond die Amsterdam heeft aangevoerd voor haar opzegging te weten, een beleidswijziging in verband met afnemende overheidsmiddelen die haar ertoe heeft gebracht haar bijdragen te beperken tot dichter bij Amsterdam gelegen natuurgebieden, acht het hof toereikend om deze opzegging te rechtvaardigen.
Het hof ziet aanleiding met analoge toepassing van artikel 3:42 BW de opzegging tegen 1 januari 2012 te converteren in een opzegging per 1 januari 2017 en de primaire vordering onder I van Amsterdam aldus gewijzigd toe te wijzen. Nu Amsterdam aldus op die manier met inachtneming van een voldoende ruime termijn en op toereikende gronden heeft opgezegd, zal ook de primaire vordering onder II worden toegewezen. Aan de subsidiaire vorderingen komt het hof dan niet meer toe. De tweede tot en met de elfde grief treffen derhalve gedeeltelijk doel.

2.7 Bij die stand van zaken dient alsnog aan de orde te komen het verweer van GNR dat zij ten onrechte is gedagvaard. Dat verweer slaagt reeds niet, omdat de hier na te geven tweede verklaring voor recht ook GNR betreft, aangezien daarmee komt vast te staan dat GNR in het geval zij door de geconverteerde opzegging schade zou lijden, deze niet op Amsterdam kan verhalen.

2.8 De vordering sub 3 tot terugbetaling van hetgeen Amsterdam voor de exploitatie vanaf 1 januari 2015 zal hebben voldaan, slaagt niet -daargelaten dat zij deze bijdrage nog niet zal hebben voldaan- omdat Amsterdam tot 2017 haar bijdrage dient te leveren.

2.9 Het vonnis zal worden vernietigd en het hof zal alsnog beslissen als hierna te doen. Nu geen van beide partijen volledig in het gelijk is gesteld zal het hof de proceskosten

van zowel de eerste aanleg als het hoger beroep compenseren als hierna te bepalen. Grief 12 is daarom tevergeefs opgeworpen.

3. Beslissing

Het hof:

vernietigt het vonnis, en opnieuw rechtdoende:

verklaart voor recht dat Amsterdam de participantenovereenkomst rechtsgeldig heeft opgezegd per 1 januari 2017;

verklaart voorts voor recht dat Amsterdam geen (schade)vergoeding verschuldigd is aan de Provincie c.s. of GNR als gevolg van voormelde beëindiging van de participantenovereenkomst;

bepaalt dat iedere partij de eigen kosten draagt, zowel van de eerste aanleg als van het hoger beroep;

wijst af hetgeen meer of anders is gevorderd.

Dit arrest is gewezen door mr. J.H. Huijzer, mr. C. Uriot en mr. M.E. van Rossum, en door de rolraadsheer in het openbaar uitgesproken op 22 juli 2014.

mr. J.H. Huijzer

GOOIS NATUURRESERVAAT

Nr. 179 11-5844-1.01.31

Notulen van de vergadering van het algemeen bestuur van de Stichting Gooisch Natuurreservaat, gehouden op donderdag 8 december 2011 op het gemeentehuis te Laren.

Aanwezig:		
prov. N-H	dhr. J.H.M. Bond	- voorzitter
Bussum	dhr. G.H.F. Boekhoff	- lid
Hilversum	dhr. J.P.H.M. van Gilse	- lid
Huizen	mw. P.J. van Hartskamp-de Jong	- lid
Hilversum	dhr. J.C.M. van der Heyden	- lid
Blaricum	mw. J.Z. de Joode-Baljet	- lid
prov. N-H	dhr. J.A. Kardol	- lid
prov. N-H	dhr. J.H. Köhne	- lid
Bussum	dhr. H.J.B. Lansink	- lid
Huizen	mw. J.H. Prins	- lid
Laren	dhr. E.J. Roest	- lid, tevens plaatsvervangend voorzitter
Hilversum	dhr. E.G.J. van der Want	- lid, tevens secretaris
Hilversum	dhr. J. de Wit	- lid
GNR	dhr. B. van der Moolen	- directeur-rentmeester, tevens ambtelijk secretaris

Tevens aanwezig:		
GNR	dhr. D. Landsmeer	- hoofd beleid en organisatie
GNR	dhr. H. Hogeboom	- controller
GNR	mw. C.J.A. Kraaijkamp	- notulist

Afwezig:		
prov. N-H	dhr. C.A. de Lange	- lid, en diens vervanger dhr. R. Meerhof
Amsterdam	dhr. I.R. Manuel	- lid, en diens vervanger dhr. M.P. Verbeet
Amsterdam	dhr. F. Ossel	- lid, en diens vervanger dhr. D.A. van der Ree
Naarden	mw. W.E. de Vries-Kempes	- lid, en haar vervanger dhr. M.J. Adriani

1. opening

De heer Bond opent de vergadering en heet de bestuursleden van harte welkom, evenals het publiek op de tribune. Mevrouw De Vries is verhinderd. Agendapunt 6, zal verzorgd worden door de heer P. Poelmann en zal vóór agendapunt 5 worden behandeld.

2. Notulen nr. 178 van de op 16 juni 2011 gehouden vergadering van het algemeen bestuur

De notulen nr. 178, evenals het besloten deel van de notulen, worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen en ingekomen stukken
   a.) De actuele ledenlijsten zijn door het bestuur ontvangen.
   b.) De verslagen van de 22e en 23e vergadering van de Klankbordgroep Gebruikers Natuurterreinen Goois Natuurreservaat d.d. 6 juni en 4 oktober 2011 zijn ter kennisname ontvangen.

c.) Op vrijdagmiddag 16 december vindt de jaarlijkse bijeenkomst voor vrijwilligers van het Goois Natuurreservaat plaats op Landgoed Zonnestraal. Alle bestuursleden zijn hiervoor uitgenodigd.
d.) De brieven van het College van GS van de provincie Noord-Holland d.d. 31 oktober 2011 zijn ontvangen.

4. Vergaderdata 2012

Woensdag	**11 april**	14:30 uur	**algemeen bestuur**	locatie: stadhuis *Naarden*
Woensdag	**27 juni**	14.30 uur	**algemeen bestuur**	locatie: gemeentehuis *Bussum*
Woensdag	**12 december**	14.30 uur	**algemeen bestuur**	locatie: gemeentehuis *Huizen*

Het adres van het gemeentehuis zal op de agenda vermeld worden.
Vanwege de verkenning, de hernieuwde samenwerkingsovereenkomst en de wens tot uittreding van de gemeente Amsterdam zal er in 2012 in het voorjaar een extra vergadering zijn.

Het algemeen bestuur stelt de vergaderdata 2012 vast.

5. Presentatie rapportage verkenning door de heer P. Poelmann.
De vertrouwelijke stukken zijn gelijk met de presentatie openbaar geworden.

De heer Poelmann vindt het een grote eer, door het bestuur gevraagd te zijn deze toekomstverkenning voor het Goois Natuurreservaat uit te voeren. Van de inhoud heeft het bestuur al kennis kunnen nemen via de brief, die zij bij de vergaderstukken hebben ontvangen.

De verstedelijking in het Gooi is in de loop der jaren sterk toegenomen. Desondanks woont men in het Gooi toch in het groen. Dit is in hoge mate de verdienste van het Goois Natuurreservaat. Bij de verkenning is gekeken hoe deze kwaliteit te kunnen behouden binnen het bestuursmodel, de financiën, de samenwerking, de organisatie en het beheer van het Goois Natuurreservaat.

De succesfactor van het Goois Natuurreservaat is, dat zij een instituut is waarin alle gemeenten met hun actuele bestuurders vertegenwoordigd zijn, die elkaar in de gaten houden als het gaat om besluiten, die mogelijk ten koste gaan van het groen. Verder genoemd de "positieve houdgreep".
Nog een succesfactor is de mogelijkheid voor de participanten gebruik te kunnen maken van het BTW compensatiefonds. Volgens de heer Poelmann is het aantal private sponsoren aan de lage kant.

Voor zijn verkenning heeft de heer Poelmann randvoorwaarden beschreven: het merk Goois Natuurreservaat bewaken; de private sponsoren behouden, met name de NPL en nieuwe aantrekken; de positieve houdgreep behouden, evenals het BTW compensatiefonds. Het bestuur wil meer grip op het besturen. Er bestaat een beheertekort en er spelen een aantal risico's: de gemeente Amsterdam heeft aangegeven te willen uittreden; vanwege de provinciale rechtspositieregeling is het Goois Natuurreservaat eigen risicodrager, wat de kleine organisatie kwetsbaar maakt; de vraag of de subsidies blijven bestaan en een te weinig aan privaat geld.

Wat moet worden opgelost? Meer in 'control', het bereiken van schaalvoordelen, het reduceren van het eigen risicodragerschap, financiering uit de markt halen en er is een relatief zware staf, met regelmatige inhuur van expertise.

Het bestuursmodel is goed en blijft behouden. Met een betere ondersteuning, betere voorbereiding van de stukken en met een startnotitie en verantwoording. Een mandaat voor de directie en een onafhankelijk voorzitter op verzoek van de provincie Noord-Holland.

De heer Van der Moolen heeft aan de heer Poelmann zijn model van organische doorontwikkeling gepresenteerd, waarin vanuit de huidige situatie stapsgewijs efficiënter wordt gewerkt. Dit model is een verhaal op zich en levert geen oplossing voor het eigen risicodragerschap en mist de schaalvoordelen.

De heer Poelmann heeft in zijn verkenning een voorkeursmodel gepresenteerd. Hierin wordt het beheer uitbesteed aan een andere partij, waardoor de risico's dalen, waarbij de eigen identiteit behouden blijft. Een tussenvariant zou daar tussenin liggen.

Het Landschap Noord-Holland (LNH) en Recreatie Noord-Holland (RNH) hebben beiden aangegeven iets te kunnen betekenen in de samenwerking. Dit geeft schaalvoordelen met behoud van eigen identiteit, maar biedt geen oplossing voor het eigen risicodragerschap.

Met name de uitbesteding is in de brief van de heer Poelmann naar voren gekomen. RNH zou hierin iets kunnen betekenen. Het personeel kan in RNH (met provinciale rechtspositie) worden ondergebracht, wat grote schaalvoordelen oplevert, waarbij de herkenbaarheid blijft. Van de voordelen is geen berekening gemaakt.

Wat betreft het beter benutten van privaat geld staan er al veel acties op de rol. Een Raad van Advies zou de directeur rentmeester en de onafhankelijk voorzitter in deze kunnen bijstaan en het draagvlak vergroten om zo meer privaat geld binnen te halen.

De onafhankelijk voorzitter moet een sterk netwerk hebben en het probleem van de 'dubbele pettenrol' oplossen. Vanwege het BTW compensatiefonds kan de voorzitter geen stemrecht krijgen.

Een schema van het voorkeursmodel wordt getoond.

Mevrouw Hetem van de provincie Noord-Holland heeft ondersteuning geboden bij deze verkenning. De heer Poelmann bedankt haar en de provincie hiervoor.

De heer Bond bedankt de heer Poelmann en mevrouw van Hetem voor de uitvoering van de opdracht en de presentatie aan het bestuur. Het dagelijks bestuur zal straks een reactie geven, maar eerst worden de vragen van de AB leden behandeld.

De heer De Wit vraagt naar de overwegingen om de leden van het algemeen bestuur niet te interviewen voor de verkenning.

De heer Poelmann antwoordt dat, vanwege de vele interviews, dit een praktische overweging geweest is. Ook heeft hij via de wethouders uit het dagelijks bestuur een helder beeld gekregen van wat er bij de gemeenten en hun raden speelt.

De heer De Wit vraagt ook naar de samenwerking met het Utrechts Landschap (UL), waarvan een afvaardiging bij de conferentie op 2 december jl. aanwezig was.

Volgens de heer Poelmann zal er zeker samenwerking zijn op de Heuvelrug, maar de structuur van het UL is totaal anders. Zij ontvangen forse subsidie van de provincie Utrecht en de gemeenten dragen niet bij. Ook het cultuurverschil is zodanig, dat dit niet valt om te vormen naar één natuurorganisatie. Daarnaast is de fiscale structuur niet onbelangrijk. Het UL doet veel meer dan alleen de Heuvelrug.

De heer De Wit vraagt of de structuur van RNH en het LNH uit de verkenning beter aansluit. De heer Poelmann geeft aan dat RNH het meest handig en praktisch is door de identieke rechtsposities, andere opties zijn minder kansrijk. Verder onderzoek is nog nodig.

Mevrouw Prins vraagt of het uitbesteden van werk naar het UL niet mogelijk is. De heer Poelmann antwoordt dat het UL dit niet praktisch vond en zou interfereren haar belangen. Gezien de indringende vragen van de bestuursleden stelt hij voor een goede verkenning uit te voeren met het Utrechts Landschap.

De heer De Wit vraagt naar het schema. Hij vindt de verhouding tussen drie boswachters in het veld en meer dan 20 bestuursleden en nog een Raad van Advies een omgekeerde piramide.

De heer Poelmann geeft aan dat het belangrijk is om een breed draagvlak te hebben in het Gooi en betrokkenheid bij het Goois Natuurreservaat. Het lijkt een ingewikkeld model, maar is wel uitvoerbaar.

De heer Köhne vraagt naar het bedrag van de Nationale Postcode Loterij. De heer Poelmann antwoordt dat iedere vijf jaar de beneficiënt van de Nationale Postcode Loterij geëvalueerd wordt. Als het Goois Natuurreservaat voldoet aan de spelregels is de kans groot dat zij het bedrag blijft ontvangen. Het vraagt wel permanent aandacht om deze gift, die ten gunste komt van de Steunstichting, te behouden.

Mevrouw Prins refereert aan de Conferentie van 2 december jl., waar het UL een uitnodigend gebaar maakte naar het Goois Natuurreservaat om één Heuvelrug te vormen. Zij begrijpt nu dat hier niet op gereageerd werd vanwege de provinciegrens. Zij vindt dit te kort door de bocht en vraagt waarom de mogelijkheden hiervoor niet onderzocht worden.

De heer Van der Moolen antwoordt dat het Goois Natuurreservaat een provinciale organisatie is. Hij zou als rentmeester een verkeerd signaal geven aan de provincie Noord-Holland als hij zich richt op de provincie Utrecht. Hij is ervan overtuigd dat het Goois Natuurreservaat in de toekomst bij de provincie Noord Holland zal blijven. Op uitvoerend niveau vindt er zeker samenwerking plaats met het UL.

De heer Kardol vraagt of de verkenning onder druk is gezet, door o.a. het nieuwe natuurbeleid van de heer Bleker. Hij vraagt naar de prioriteiten op de korte termijn.

De heer Poelmann antwoordt dat alle natuurbeheerders zich bezighouden met de toekomst. Wat betreft de prioriteiten op de korte termijn, stelt hij voor te snijden in de kosten. Daarnaast moet de organisatie weerbaar worden en het beheertekort van 400k moet worden aangepakt. Besparingen ten gunste van het beheren van de gebieden. Een reorganisatie moet snel, waarna de concentratie weer op het werk gericht kan worden.

De heer Van der Moolen licht toe dat de 400 k. aan beheertekort niet juist is weergegeven. 225k komt ten laste van de exploitatie en het beheer van de terreinen, een tekort dat gerelateerd is aan de ambities uit het beheerplan 2010-2019. Dit tekort is in 2011 binnen de begroting weggewerkt. 160k zit in het grootonderhoud van het vastgoed, dat volgend jaar wordt opgelost door nieuwe plannen.

De heer Van Gilse vraagt naar het verschil in private sponsoring tussen de verschillende natuurorganisaties en hoe het Goois Natuurreservaat kan komen tot een hoger bedrag aan sponsoring.

Volgens de heer Poelmann gaat het om samenwerking tussen de bestuurders en draagvlak. Het Goois Natuurreservaat haalt haar begunstiging niet uit hele land, maar alleen uit de omringende bewoners, waardoor de getallen, o.a. genoemd van natuurmonumenten, door het Goois Natuurreservaat nooit gehaald worden.

De heer Van der Moolen vult aan dat 6200 begunstigers in het Gooi, 7,5% van het aantal inwoners hoog is in vergelijking met andere organisaties.

De heer Bond zal vanuit het dagelijks bestuur een reactie geven op de verkenning van de heer Poelmann. Het algemeen bestuur wordt gevraagd of zij deze richting deelt en of zij suggesties, ideeën of aanbevelingen heeft.

De heer Bond vat samen dat de succesfactoren benoemd zijn in het rapport, die te maken hebben met de vorm waarin wordt samengewerkt, de betrokkenheid van de gemeenten, het private karakter. Hij complimenteert de mensen die 79 jaar geleden de 'positieve houdgreep' bedacht hebben. Het BTW-compensatiefonds is cruciaal in het financiële totaalplaatje van de participanten en het bestuur heeft nadrukkelijk ingezet op het behoud hiervan. Het tekort op de exploitatie en beheer is een aandachtspunt. Het dagelijks bestuur wil meer controle over de gang van zaken. Het bestuur moet alert zijn op de risico's die benoemd worden en hier proactief op reageren. Oplossingen worden genoemd in structuur en in samenwerkingsverbanden en uitbesteding. Samenwerking met RNH is hiervan een voorbeeld, andere opties zijn mogelijk. Het behoud van de eigen identiteit is hierbij belangrijk.

De heer Bond geeft een puntsgewijze reactie naar aanleiding van de ter vergadering uitgedeelde notitie: Toelichting DB bij de Verkenning van dhr. Poelmann tijdens AB 8-12-11.

Bij punt 2. Dit punt moet genoteerd worden als opdracht om verder te worden uitgewerkt.
Bij punt 4. Het bedrag van de Nationale Postcode Loterij moet geïnvesteerd worden in projecten. Na de uitvoering van de projecten, blijft het onderhoud over, wat beheerkosten met zich meebrengt.
Bij punt 5. Het dagelijks bestuur is het unaniem eens met het huidige voorzitterschap door de provincie Noord-Holland.
Bij punt 7. Dit gaat over de gemeenschappelijke regelingen, zoals nu aangesloten bij RNH.
Bij punt 8. Daar wordt nu aan gewerkt.
Bij punt 10. Het dagelijks bestuur ziet af van een Raad van Advies, omdat de huidige structuur voldoende mogelijkheden biedt.
Punt 11 en 12 dienen verder te worden uitgewerkt.
bij punt 13. Het dagelijks bestuur wil het model uitbreiden met andere verkenningen en met andere samenwerkingsvormen.

De heer Kardol vindt de verkregen informatie omvangrijk. Hij mist echter de urgentie van punten, die op korte termijn belangrijk zijn. Het financiële aspect moet structureel helder, maar belangrijker is hoe de inkomsten verhoogt kunnen worden. Volgens hem heeft het Goois Natuurreservaat een rijke omgeving en de inkomsten vanuit deze omgeving zouden omhoog kunnen.
Als tweede worden er in de conclusies van het dagelijks bestuur nadere onderzoeken genoemd. Wie gaat deze onderzoeken uitvoeren en wanneer zijn ze afgerond?

De heer De Wit geeft aan dat in het verdere proces helder moet zijn welk probleem wordt opgelost. Elke maatregel moet hieraan worden getoetst en bijdragen aan de probleemoplossing. Hij vindt het jammer dat hij als AB lid niet gehoord is in deze verkenning en vraagt om het AB goed te betrekken bij het vervolgproces.

Wat betreft het voorzitterschap geeft hij aan dat de 'dubbele pettenrol' ook geldt voor alle andere bestuursleden. Verder ziet hij liever een extra boswachter dan dat een onafhankelijk voorzitter wordt betaald. Het onderzoek naar de rol van het algemeen bestuur vindt hij apart, aangezien uit de verkenning juist het belang van betrokkenheid en draagvlak naar voren kwam. Hij pleit voor een dagelijks bestuur en een controlerend algemeen bestuur. Daarnaast ontvangt hij graag een uitgewerkt voorstel voor een processchema.

Mevrouw Prins ervaart weinig betrokkenheid bij de Gooiers, en ziet redenen om meer draagvlak te creëren. Zij is onbekend met de Steunstichting en vraagt zich af wat deze stichting kan doen.
Wat betreft de rol van het algemeen bestuur ziet zij deze als een lobby binnen de gemeenteraad, zorgend voor een breder draagvlak. Zij pleit voor behoud van de huidige situatie. Wat betreft de invulling van de voorzittersfunctie is de onafhankelijke rol van de provincie belangrijk

De heer Bond antwoord de heer Kardol dat hij verwacht in april met een voorstel aan het algemeen bestuur te kunnen komen. De private financiering is structureel van aard en het zal meer tijd kosten om dit op te zetten.

De heer Roest geeft aan mevrouw Prins aan dat de rol van de Steunstichting in het dagelijks bestuur besproken is. Er is afgesproken met de stichting in gesprek te gaan en te onderzoeken of de geldstroom om te vormen is naar een verdienmodel. In april zal het bestuur hier meer concreet op kunnen antwoorden.

De heer Bond antwoordt aan de heer De Wit dat het dagelijks bestuur niet specifiek opdracht heeft gegeven om de algemeen bestuursleden niet te interviewen. Het voordeel is dat het algemeen bestuur nu een onafhankelijke en frisse blik heeft op dit aspect. Wat betreft de voorzittersfunctie, deze zal op vrijwillige basis zijn en onbetaald. Wat betreft de Raad van Advies is het algemeen bestuur ook adviseur aan het dagelijks bestuur. Deze rol van het algemeen bestuur zou verder onderzocht kunnen worden. Het proces- en tijdsschema zal in april op de agenda staan.

De heer Bond geeft aan dat de voorzittersfunctie en de rol van de provincie heroverwogen moet worden. Het is een terechte opmerking dat de 'dubbele pettenrol' geldt voor alle leden in het bestuur. Als voorzitter ben je boegbeeld, wat een belangrijk nuance verschil oplevert.

De heer Kardol begrijpt dat de gedeputeerde veel functies heeft en dit een lastige positie kan zijn, maar de worsteling vindt plaats in één persoon, wat een voordeel is voor het Goois Natuurreservaat.

De heer Van der Heyden merkt op dat hij de rol van de Klankbordgroep mist, die ook meer betrokken zou kunnen worden. De heer Bond beaamt dit en merkt op dat de rol van een Raad van Advies binnen de huidige structuur opgelost kan worden.

De heer Kardol benadrukt dat de zaak urgent is en snel moet worden gehandeld. Vele onderzoeken moeten nog gedaan worden en het is onduidelijk wie dat gaat doen. Vooral qua financiering moet deze urgentie helder naar voren komen.

De heer Bond geeft aan de aanbevelingen en suggesties van het algemeen bestuur mee te nemen en het bestuur te informeren.

Het algemeen bestuur neemt kennis van de verkenning en van de opmerkingen en conclusies van het dagelijks bestuur uit de bovengenoemde toelichting. Het algemeen bestuur draagt het dagelijks bestuur op om de genoemde conclusies en opmerkingen verder uit te werken en de uitkomsten voor te leggen aan het algemeen bestuur.

6. Begroting 2012 met meerjarenraming 2013-2016 en incidentele bezuiniging 2012
De notitie en met kenmerk 11-5823-1.01.51 en de begroting 2012 worden besproken.

De heer Van der Heyden is het niet eens met de bezuinigingen op boswachters en het heidebeheer. De gemeente Hilversum heeft juist geïnvesteerd in groenvoorziening. De heer Bond concludeert dat hij in de

Hilversumse Raad zal pleiten voor een hogere bijdrage aan het Goois Natuurreservaat. De heer Van der Heyden zegt toe te pleiten voor een bezuiniging van 5%.

De heer Van der Moolen licht toe dat het een incidentele bezuiniging is. Eén jaar bezuinigen is nog acceptabel en ontstaat er geen onmogelijk in te halen beheerachterstand. Het blijft echter een lastige keuze om een goede bezuinigingspost te vinden. De bezuiniging op boswachters valt de stichting zelf ook zwaar, vanwege de verminderde zichtbaarheid in de terreinen. In 2013 is het zaak om voor elkaar te krijgen weer een boswachter aan te stellen.

De heer Kardol concludeert dat ten aanzien van de onderzoeken en plannen, deze vóór de begroting van 2013 helderheid moeten verschaffen over dit punt. Dit bepaalt de tijd waarbinnen deze onderzoeken moeten worden afgerond. De heer Bond geeft aan dat dit proces inderdaad voor de volgende begroting klaar moet zijn.

De heer De Wit vraagt of deze begroting 2012 bij de gemeenteraden is geweest. De heer Hogeboom antwoordt dat er twee officiële reacties zijn ontvangen van de gemeente Huizen en van de gemeente Hilversum, waarvan de VVD en CDA fracties van de gemeente Hilversum hebben tegengestemd. Van de andere participanten zijn geen reacties ontvangen, zodat geconcludeerd wordt dat zij instemmen.

De heer Kardol vraagt welke stichting op p.8 de SNL subsidie heeft ontvangen. Dit is de Stichting Gooisch Natuurreservaat.

De heer Van der Moolen licht toe dat deze subsidie over zes jaar verdeeld is. Binnen die termijn zullen op het gebied van terreinbeheer resultaten zichtbaar moeten zijn.

De heer Van Gilse vraagt of, aangezien het verantwoord is om het heidebeheer incidenteel voor één jaar te verminderen, gelijk getest kan worden of het heidebeheer tweejaarlijks gedaan kan worden en te onderzoeken of dit een structurele maatregel kan worden.

De heer Van der Moolen refereert aan het beheerplan 2010-2019, dat door bestuur is ondertekend, en wil deze ambities nu niet loslaten. Deze begroting heeft een eenmalige bezuiniging van tien procent. Vervolgens wordt een beheerregistratiesysteem geïmplementeerd, waardoor het bezit, het beheer en de kosten hiervan zichtbaar worden. Begin 2013 zal dit systeem operationeel moeten zijn. Op basis van de gegevens uit het beheerregistratiesysteem kan een gesprek over de ambities, kostenbesparing en verdienmodel over het terreinbeheer plaatsvinden.

Het algemeen bestuur stelt de begroting 2012 vast, met inachtneming van de opmerking van de heer De wit en Van der Heyden dat zij moeite hebben met de bezuiniging op de boswachters en het heidebeheer.

7. Samenwerkingsovereenkomst tussen de participanten

Het algemeen bestuur stemt in met het processchema Herziening Samenwerkingsovereenkomst participanten.

8. Voortgang wens tot uittreding gemeente Amsterdam

De heer Van der Moolen betreurt het dat de heer Ossel niet aanwezig is. Op bestuurlijk niveau vindt overleg plaats met o.a. de heer Ossel van de gemeente Amsterdam over de wens tot uittreding. De overeenkomst tussen de participanten biedt geen ruimte voor uittreding. De vraag is hoe de participanten onderling verder moeten.

De heer Bond licht toe dat het dagelijks bestuur van mening is dat Amsterdam niet kan uittreden en het Goois Natuurreservaat wel degelijk van belang is voor de gemeente Amsterdam. Een juridische toetsing heeft plaatsgevonden en er bestaat geen jurisprudentie. Alleen als 4/5 deel van de stemmen overeenstemming heeft, kan een wijziging worden doorgevoerd. Het bestuur streeft ernaar deze zaak niet voor de rechter te laten komen, maar dit is niet uitgesloten. In het proces heeft het bestuur nadrukkelijk gevraagd om tijd. Het dagelijks bestuur houdt de wens, de gemeenteraad van Amsterdam te overtuigen zodat de gemeente participant blijft en betrokken blijft bij het gebied.

De heer Kardol begrijpt de motivatie van Amsterdam niet. De heer Bond licht toe dat tot nu toe geen ander dan een financieel argument ten grondslag ligt. Volgens de heer Van der Moolen is ook de bestuurlijke drukte van de wethouder een reden. Teveel overleggen, te ver weg van de stad Amsterdam.
De heer Bond wijst op de Metropolitane regio, en hij zou graag een onderzoek laten doen naar het aantal Amterdammers dat het Goois Natuurreservaat bezoekt. Volgens de heer Ossel was dat onnodig. Het dagelijks bestuur betreurt dit zeer.

De heer Roest vult aan dat de uittreding ook te maken heeft met onvoldoende grip op de moeilijke dossiers. De motie in Raad van Amsterdam is aangenomen. Het algemeen bestuur kan een brief sturen aan de gemeenteraad van Amsterdam. De heer Bond zou het zeer waarderen, als het bestuur dit zou doen. De gemeente Amsterdam is nog steeds participant van het Goois Natuurreservaat.

De heer De Wit vraagt om een concrete afspraak. De heer Van der Moolen zal een brief voorbereiden, waarin onder meer de cijfers over de bezoeken van de Amsterdamse scholen genoemd wordt.
De heer Kool(plaatsvervangend bestuurslid op de publieke tribune) merkt op dat de eigen contacten in de gemeenteraden ook benaderd moeten worden.

Het bestuur vindt dit een goede aanvulling.

9. Gronden
Uitgifte in erfpacht van perceel grond aan de Utrechtse weg te Hilversum. De notitie met kenmerk 11-5821-1.01.81 wordt besproken.

Het algemeen bestuur stemt in met het verlenen van een recht van opstal voor een, op basis van een inmeting door het Kadaster, nader te bepalen oppervlakte grond over een lengte van circa 40 meter en een breedte van 3 tot 5 meter, deel uitmakend van het kadastrale perceel Hilversum, sectie D nummer 3885 als lijdend erf en het kadastrale perceel Hilversum, sectie D nummer 3860 als heersend erf voor een periode van 30 jaar tegen een te indexeren erfpachtcanon van € 50 per jaar.

9a. Verhuur grond en vestigen recht van opstal scouting Maggy Lekeux

Het algemeen bestuur stemt in met:
- **a. het aangaan van een huurovereenkomst voor gebruik van de (onder)grond met een looptijd van 25 jaar op basis van de bijzondere bepalingen voor inrichting en gebruik en**
- **b. het vestigen van een recht van opstal voor oprichting van een clubhuis voor de scouting op het moment dat hiervoor een onherroepelijk vastgestelde bouwvergunning is verkregen.**

10. Voortgang projecten
De notitie met kenmerk 11-5824-1.01.31 wordt besproken.

De heer De Wit wil graag meer informatie over het project Crailo. De heer Van der Heyden over de Monnikenberg en hij vraagt naar het onderzoek van Alterra.

De heer Van der Moolen licht toe dat bij het project Crailo, het Goois Natuurreservaat op twee niveaus participeert, ambtelijk en bestuurlijk. Naar aanleiding van de brieven van de provincie Noord-Holland wordt met elkaar gezocht naar een rendabel verdienmodel voor gebiedsontwikkeling Crailo. De eerste ideeën hierover zijn uitgewisseld. Het Goois Natuurreservaat stelt zich flexibel op in deze participatie. Vooral de Natuurbrug en de uitplaatsing van een manege, zijn voor het Goois Natuurreservaat van belang. Het Goois Natuurreservaat vraagt om inschakeling van een onderzoeksbureau, zodat ook het belang van het Goois Natuurreservaat op een goede manier in dit proces wordt ingestoken.

Wat betreft het gebied de Monnikenberg is het Goois Natuurreservaat één van de vier partijen die het masterplan Monnikenberg hebben ondertekend. Eén van de opmerkingen van de adviescommissie ruimtelijke ordening (ARO) van de provincie Noord-Holland was dat in het masterplan weinig staat over de herbestemming van het klooster, dat in 1999 door het Goois Natuurreservaat is aangekocht. Het is een groot pand en belastend voor de vastgoedportefeuille van het Goois Natuurreservaat.

Mevrouw Prins vraagt wie nu het onderhoud van het klooster uitvoert. De heer Van der Moolen antwoordt dat dit vanuit de zusterorde gebeurt. Rond 2015 zal het klooster aan het Goois Natuurreservaat vallen. Intern wordt uitgezocht welke ruimte er is binnen de gestelde voorwaarden van de aankoopsubsidies. Het klooster en de bestemming moeten een plek krijgen binnen het masterplan. Het oostelijke deel van het landgoed wordt vrij gehouden voor een rustig en natuurlijk voortbestaan. Hierover is met de andere drie partners overeenstemming bereikt.

Het gepresenteerde masterplan van april jl. is inmiddels sterk gewijzigd, mede door het advies van Alterra, dat door het Goois Natuurreservaat wordt gebruikt. Mede door dit onderzoek is het masterplan gewijzigd. De andere partijen stemmen in met het vrijwaren van het oostelijke deel. Een Duurzaam Monnikenberg Groenfonds wordt opgezet voor onderhoud, ontwikkeling en beheer van het landgoed. Het project zit in een afrondende fase en komt terug op de agenda van het dagelijks en algemeen bestuur.

De speeltuin verdwijnt van de huidige locatie achter het klooster en zal meer aan de westkant van het terrein terugkomen, daar waar meer behoefte is aan activiteit. De heer De Wit pleit voor herplaatsing van een speeltuin in het gebied. De heer Van der Moolen zegt dit toe.

11. Rondvraag

De heer De Wit vraagt naar het beleidsstuk dat gemaakt zou worden over het wel of niet verwerven van gronden.

De heer Roest licht toe eerst met de Stichting Steun Goois Natuurreservaat te spreken over de inrichting van de projecten en het beheer van nieuwe gronden. Vanuit de afspraken met de Steunstichting zal een beleidsstuk voortkomen over hoe hier in de toekomst mee om te gaan.

12. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering met dank aan de aanwezigen. Hij wenst iedereen vast een goede kerst en een fijne jaarwisseling.

-.-.-.-.-.-.-

Volgende vergadering algemeen bestuur woensdag 11 april 2012 om 14.30 uur in het stadhuis van de gemeente Naarden.

11-5844-1.01.31

Vastgesteld d.d. 11 april 2012

J.H.M. Bond
voorzitter

E.G.J. van der Want
secretaris

Bestuursbesluitenlijst

bij notulen vergadering nr. 179, algemeen bestuur Stichting Gooisch Natuurreservaat d.d. 8 december 2011

Besluitnr	Bij agenda punt	Datum vergadering	Bestuursbesluit
16	9a	8 december 2011	Het algemeen bestuur stemt in met: a. het aangaan van een huurovereenkomst voor gebruik van de (onder)grond met een looptijd van 25 jaar op basis van de bijzondere bepalingen voor inrichting en gebruik en b. het vestigen van een recht van opstal voor oprichting van een clubhuis voor de scouting op het moment dat hiervoor een onherroepelijk vastgestelde bouwvergunning is verkregen.
15	9	8 december 2011	Het algemeen bestuur stemt in met het verlenen van een recht van opstal voor een, op basis van een inmeting door het Kadaster, nader te bepalen oppervlakte grond over een lengte van circa 40 meter en een breedte van 3 tot 5 meter, deel uitmakend van het kadastrale perceel Hilversum, sectie D nummer 3885 als lijdend erf en het kadastrale perceel Hilversum, sectie D nummer 3860 als heersend erf voor een periode van 30 jaar tegen een te indexeren erfpachtcanon van € 50 per jaar.
14	7	8 december 2011	Het algemeen bestuur stemt in met het processchema Herziening Samenwerkingsovereenkomst participanten.
13	6	8 december 2011	Het algemeen bestuur stelt de begroting 2012 vast, met inachtneming van de opmerking van de heer De wit en Van der Heyden dat zij moeite hebben met de bezuiniging op de boswachters en het heidebeheer.
12	5	8 december 2011	Het algemeen bestuur neemt kennis van de verkenning en van de opmerkingen en conclusies van het dagelijks bestuur uit de bovengenoemde toelichting. Het algemeen bestuur draagt het dagelijks bestuur op om de genoemde conclusies en opmerkingen verder uit te werken en de uitkomsten voor te leggen aan het algemeen bestuur.
11	4	8 december 2011	Woensdag **11 april** 14:30 uur **algemeen bestuur,** stadhuis *Naarden* Woensdag **27 juni** 14.30 uur **algemeen bestuur,** gemeentehuis *Bussum* Woensdag **12 december** 14.30 uur **algemeen bestuur,** gemeentehuis *Huizen* Het algemeen bestuur stelt de vergaderdata 2012 vast.
10	2	8 december 2011	De notulen nr. 178, evenals het besloten deel van de notulen, worden ongewijzigd vastgesteld.

